

FELÜGYELETI HÍREK

- Lemondott a PSZÁF két alelnöke és a PBT elnöke _____ 2
- Frissült a rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök statisztikája a 2013. május végi adatokkal _____ 2
- A PSZÁF közleménye a Kúria devizahitelezésre vonatkozó kérdéseire küldött válaszlévéllel kapcsolatban _____ 2
- A PSZÁF közérdekű igényérvényesítési pert nyert a Santander pénzügyi vállalkozás ellen _____ 3
- Szakmai konzultációk _____ 4

FELÜGYELETI SZABÁLYOZÁS

- Ajánlás a szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnév értékeléséről _____ 5
- 3/2013. számú vezetői körlevél a folyamatos szerződésekre vonatkozó elszámolások megküldéséről _____ 8
- Módszertani útmutató az informatikai rendszer védelméről _____ 10

PIACI TÜKÖR

- Megjelent a PSZÁF 2013. évi első kockázati jelentése _____ 11
- GrEnergie: tiltott piacbefolyásolás és hiányos tájékoztatás _____ 14
- Hiányosan hirdette meg a hitelkártya-feltételeket a TESCO _____ 14
- Volksbank: jogsértő új díj és számítási mód a tranzakciós illeték áthárítására _____ 15
- Gyorselemzés – a hitelintézeti szektor a 2013. áprilisi adatok alapján _____ 16
- Gyorselemzés – 2013. április befektetési szolgáltatói adatok _____ 17

FOGYASZTÓVÉDELEM

- Hasznos tanácsok az árvízzel érintett ingatlanok károsultjai részére _____ 18
- Megjelent a PSZÁF-kisfilmek utolsó epizódja _____ 19

NAGYÍTÓ

- Szabályozatlan területen tesz rendet a pénzügyi fogyasztóvédelem _____ 20

EURÓPAI UNIÓ

- Az EIOPA munkanyaga az egyéni nyugdíjak közösségi szintű szabályozásáról _____ 22
- Szigorodnak a hitelminősítő intézetekre vonatkozó szabályok _____ 22
- Az ESMA világossá teszi a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet kereteit _____ 23
- Az ESMA és az EBA közzétették a referencia-kamatlábbal kapcsolatos végleges alapelveket _____ 24
- Az EBA közzétette a felelős jelzáloghitelezéssel és a törlesztési nehézségekkel küzdő adósok kezelésével kapcsolatos helyes gyakorlatokat _____ 25
- Az EIOPA közzétette 2013 első félévére vonatkozó pénzügyi stabilitási jelentését _____ 26
- Az EIOPA közzétette a hosszú távú garanciát nyújtó termékekről szóló hatástanulmányának eredményeit _____ 27

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

JOGI IRÁNYTÚ

- Felügyeleti állásfoglalások _____ 30

Lemondott a PSZÁF két alelnöke és a PBT elnöke

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) két alelnöke, dr. Sáray Éva és Balogh László, valamint dr. Nadrai Géza, a Pénzügyi Békéltető Testület (PBT) elnöke benyújtotta lemondását.

Dr. Szász Károly, a PSZÁF elnöke 2013. június 21-ei hatállyal elfogadta a vezetők lemondását, amelyről a mai napon írásban tájékoztatta Orbán Viktor miniszterelnök urat.

A PSZÁF elnöke 2013. június 24-ei hatállyal dr. Gázmár Zoárdot, a Felügyeleti igazgatóság eddigi ügyvezető igazgatóját nevezte ki alelnökké, aki a PSZÁF elnökének távollétében ellátja az elnök általános helyettesítési feladatait is.

2013. június 24.

[Sajtóközlemény: Lemondott a PSZÁF két alelnöke és a PBT elnöke](#)

A PSZÁF távozó alelnökei és a PBT elnöke kizárólag a Felügyeletről szóló státustörvény által előírt – más hazai független állami hatóságokra vonatkozó törvényi előírásokkal megegyező mértékű – végkielégítésre, illetve felmentési összegre jogosultak, semmilyen egyéb juttatásra nem. Ennek fejében ugyanakkor a távozó vezetőkre – más állami hatóságokkal ellentétben – szigorú korlátozás, úgynevezett „kihűlési időszak betartása” is vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy a távozó felügyeleti és PBT vezetők 6 hónapon át semmilyen munkaviszonyt nem vállalhatnak a pénzügyi piacokon, mert ezt a törvény tiltja.

Frissült a rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök statisztikája a 2013. május végi adatokkal

2013. május 31-ig 154 761 darab gyűjtőszámlát nyitottak meg a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások deviza alapú jelzáloghiteles ügyfeleik igénylése alapján.

A megkötött árfolyamgát szerződések kumulált darabszáma már meghaladta a 163 ezret. Mivel a lehetséges igénybe vevők teljes köre körülbelül 452 ezer fő, így az érintettek körülbelül 36%-a kötött már árfolyamgát-szerződést. (A szerződéskötések darabszámában olyan szerződések is szerepelnek, amelyek végül nem léptek életbe, mivel az ügyfél az első gyűjtőszámlahitel folyósításig nem teljesítette a törvényi feltételeket, például tartozása időközben 90 napon túlivá vált.)

A rögzített törlesztési árfolyamú devizakölcsönök állománya az időszak végén közel 1 277 milliárd Ft volt, ami a lehetséges devizakölcsön állomány 43%-a.

A forint gyűjtőszámlák állománya 7,5 milliárd Ft.

Az árfolyamgát konstrukcióban résztvevő gyűjtőszámlahitelek eddig összesen 12,8 milliárd Ft – rögzített árfolyam feletti - kamat megfizetése alól mentesültek.

Budapest, 2013. június 27.

Kapcsolódó anyagok

[Frissült a rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök statisztikája a 2013. május végi adatokkal](#)

[Rögzített árfolyamon törlesztő devizakölcsönök adatai \(2013. május 31.\)](#)

A PSZÁF közleménye a Kúria devizahitelezésre vonatkozó kérdéseire küldött válaszlevéllel kapcsolatban

Az elmúlt napokban jelentős visszhangot kapott a médiában és a közbeszédben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnöke által a Kúria részére a devizahitelezés egyes szakmai vonatkozásaival kapcsolatban írt levele.

A Felügyelet sajnálattal tapasztalta, hogy egyes médiumok a szakmai tartalmú levelet félreértették, egyes bekezdéseket a levél egészéből kiragadva idéztek, mely óhatatlanul a szakmai vélemény félreértéséhez vezetett.

A sajnálatos félreértések tisztázása érdekében a Felügyelet az alábbiakban kívánja a szakmai levél keletkezésének indokát és valós üzenetét a közvélemény számára tényekkel megvilágítani.

A Felügyeletet a Kúria kereste meg abból a célból, hogy a Felügyelet bizonyos kérdésekben adjon szakmai véleményt a devizahiteles perekkel foglalkozó bírának. A Felügyelet ezen kúriai megkeresés alapján, és nem belső indítekből fogalmazta meg szakmai álláspontját a feltett kérdésekben.

A Kúria kérdései szövegszerűen szerepelnek a levélben. A kérdések egy része közgazdasági, banküzemi tényekre, összefüggésekre, más részük jogi jellegű információkra irányul. A kérdé-

sekből egyértelműen látható, hogy a Kúria maga tett fel olyan kérdést, amely az egyes lehetséges bírói döntések gazdasági hatásaira, következményeire kérdez rá.

A Felügyelet csupán ezen kérdésekre adott szakmai válaszokat. Ezért súlyosan téves minden olyan feltételezés, amely szerint a Felügyeletnek szándékában állt volna bármilyen módon befolyásolni a bírói kart ítélezése során.

A Felügyelet a szóban forgó levelében, az egyik válaszában bevezetésképpen továbbá arra hívta fel a figyelmet, hogy nem tart helytállónak semmiféle olyan megközelítést, amely valamely döntést annak várható következményei alapján kíván meghozni. Ennek alátámasztásául ehelyütt szó szerint idézni kívánjuk a szakmai levél egyik legfontosabb, ugyanakkor egyes médiumokban nem idézett részét (ld. 13. oldal), amely az egyes lehetséges döntések hatásainak vizsgálatára irányult:

„Összességében tehát nem tartjuk helytállónak az olyan általánosító jogi megközelítéseket, amelyek ezen devizaalapú hitelszerződéseket sommásan tekintenek jogszabályba ütközőnek. Ezért tartjuk félreértésre alkalmasnak azokat a számításokat, amelyek a részleges/ teljes érvénytelenné nyilvánítás, illetve az eredeti állapot valamikénti helyreállítása, mint megfelelő jogi döntés megalapozása érdekében az egyes lehetséges kimenetek gazdasági következményeit latolgatják. Ehelyett – fenntartva azon álláspontunkat, hogy általában véve ez a szerződéstípus nem volt jogellenes – azt tartjuk helytálló megközelítésnek, ha minden egyes peres ügyet egyenként, a szerződés betűjét vizsgálva, az esetleges jogellenes szerződési feltételekhez egyenkénti (adekvát) jogkövetkezményeket rendelve történik meg az egyedi jogviták eldöntése. Természetesen, mivel ezeket a devizaalapú hitelszerződéseket annak idején a bankok tömegesen kötötték, messze nem zárható ki, hogy

számos olyan egyedi szerződés született, amely valamely kisebb-nagyobb jogi hibában szenved. Ezeket a jogi hibákat nyilvánvalóan – a jogszabályok keretei között – orvosolni kell. Így nem tartjuk elképzelhetetlennek, hogy számos olyan ítélet született, amely részben a felperesnek, részben az alperesnek ad igazat az egyedi kereseti kérelmek szintjén. Ezen aprólékos jogalkalmazói tevékenység mentén várhatóan sok devizahitel adós számára született kisebb-nagyobb mértékben anyagilag kedvező hatással járó döntés. Akár az is elképzelhető, hogy egyedi esetekben magát a szerződést is semmissé kell nyilvánítani, ha ennek törvényi feltételei fennállnak. Mindezen aprólékos, alapos, körületekintő, a részleteket pontosan feltárá és értékelő ítélkezési tevékenységet azonban nem pótolhatja semmilyen általánosító, a deviza alapú szerződéseket bármely sommás előfeltételezéssel szemlélő döntéshozatal.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a fenti gondolatmenetünket a tisztelt Kúria is osztja. A fentiek rögzítésének pusztán azért láttuk szükségét jelen anyagunkban, mert a kérdés feltétele és tartalma hordozhat egy ilyen általánosító szemléletet feltételező megközelítést is.”

A Felügyelet nem a bankok vagy a fogyasztók ellenében vagy érdekében, hanem a Felügyelet feladatait és a pénzügyi szolgáltatások nyújtásának feltételeit meghatározó jogszabályokra alapozva, az általuk nyújtott jogi kereteken belül fogalmazta meg jogi, szakmai véleményét.

2013. június 20. Budapest

Kapcsolódó anyagok

[A PSZÁF közleménye a Kúria devizahitelezésre vonatkozó kérdéseire küldött válaszlevéllel kapcsolatban](#)

[A Felügyelet válaszai a Kúria egyes, a devizaalapú hitelezéssel összefüggő kérdéseire](#)

A PSZÁF közérdekű igényérvényesítési pert nyert a Santander pénzügyi vállalkozás ellen

A PSZÁF közérdekű igényérvényesítési pert nyert a Santander Consumer Finance Zrt.-vel szemben első fokon. A bíróság kötelezte a társaságot: fizesse vissza érintett ügyfeleinek az éves egyenlegközlő levelek kiküldéséért tisztességtelenül felszámított díjat, összességében mintegy 36 millió forintot.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) 2013. január 2-án nyújtott be közérdekű igényérvényesítési keresetet a Fővárosi Törvényszéknél a Santander Consumer Finance Zrt. 2005 februárja és 2012 júliusa között alkalmazott általános szerződési feltételei (üzletszabályzata) egyik kikötése miatt. Ez a hitelintézeti törvényt megsértve alkalmanként 750 forint díjat írt elő az ügyfeleknek a pénzügyi vállalkozás által kiküldött éves egyenlegközlő levél fejében.

A törvény szerint a pénzügyi intézmények kötelesek ügyfeleiknek legalább évi egyszer, s a szerződés lejártakor egyértelmű, közzérthető és teljes körű írásbeli kimutatást (kivonatot) küldeni. A PSZÁF-nak – immár a bíróság által is megerősített – álláspontja szerint a fogyasztóknak ez az évi egyszeri tájékoztatáshoz fűződő joga nem korlátozható, s ezért díjat csak akkor számíthatna fel egy pénzügyi szolgáltató, ha ezt a jogszabály tételes rendelkezésével lehetővé tenné.

A PSZÁF – hivatalból és egyedi fogyasztói kérelem alapján is indított – vizsgálata alapján meghozott határozataiban már 2012-ben kötelezte a Santander Consumer Finance Zrt.-t a jogsértő magatartás megszüntetésére. Ennek nyomán a pénzügyi

vállalkozás újabb hirdetményeiben már nem számít fel díjat az éves egyenlegközlő levél fejében. A társaság ugyanakkor 2009 júliusa és 2012 júliusa között összesen 47 816 alkalommal 27 816 fogyasztóval fizettette meg jogtalanul az éves egyenlegközlő levél díját.

A PSZÁF keresete nyomán a bíróság elrendelte: a Santander Consumer Finance Zrt. az elmúlt három évre visszamenően fizesse vissza érintett (jelenlegi és korábbi) ügyfeleinek a tőlük így jogtalanul elvont összeget. Ez összességében közel 36 millió forintba rúg.

A PSZÁF az elmúlt két évben öt közérdekű pert és hét közérdekű igényérvényesítési eljárást indított pénzügyi szolgáltatókkal szemben a fogyasztók nevében és azok érdekeit képviselve. A már jogerősen lezárt ügyek döntő többségénél – eddig összesen négy ügyben – a PSZÁF nyerte meg a pereket, több esetben még folyamatban van vagy az első fokú ítéletnél tart az eljárás.

2013. június 28. Budapest

[Sajtóközlemény: A PSZÁF közérdekű igényérvényesítési pert nyert a Santander pénzügyi vállalkozás ellen](#)

Szakmai konzultációk

CRD IV/CRR - VÁLTOZÁSOK A FELÜGYELETI ADATSZOLGÁLTATÁSBAN - ADATSZOLGÁLTATÁSI ITS - FINREP

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2013. június 11-én szakmai konzultációt tartott a bankcsoportok anyabankjainak képviselői részére. A rendezvényen az alábbi előadások hangzottak el:

- [CRD IV./CRR bevezetéséhez kapcsolódó adatszolgáltatási változások - Adatszolgáltatási ITS tervezet bemutatása](#)
- [FINREP adatszolgáltatás](#)

* * * * *

CRD IV/CRR ALAPJÁN VÁLTOZÁSOK A FELÜGYELETI ADATSZOLGÁLTATÁSBAN - ITS ADATSZOLGÁLTATÁS (FINREP NÉLKÜL)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2013. június 20-21-én szakmai konzultációt szervezett „CRD IV/CRR alapján változások a felügyeleti adatszolgáltatásban - ITS Adatszolgáltatás (FINREP nélkül)” címmel. A rendezvényen az alábbi előadások hangzottak el:

- [CRD IV/CRR adatszolgáltatás - változások a felügyeleti adatszolgáltatásban](#)
- [Új adatszolgáltatási tartalmak a Tőkekövetelmény Rendelet \(CRR\) alapján](#)
- [Változások a COREP táblákban](#)
- [Változások a nagykockázat-vállalás táblákban](#)

* * * * *

EMIR – NEMZETKÖZI HÁTTÉR, EU-S JOGALKOTÁSI FOLYAMAT, EMIR – FELADATOK ÉS KIHÍVÁSOK – AZ ELHANGZOTT ELŐADÁSOKKAL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2013. június 12-én szakmai konzultációt szervezett az EMIR hatálya alá tartozó felügyelt intézmények képviselői részére. A rendezvényen az alábbi előadások hangzottak el:

- [EMIR – Nemzetközi háttér, EU-s jogalkotási folyamat](#)
előadó: Dr. Kómár András főosztályvezető-helyettes, Nemzetközi és szabályozáspolitikai főosztály
- [EMIR – Feladatok és kihívások](#)
előadó: Sudár Gábor főosztályvezető, Tőkepiaci intézmények felügyeleti főosztálya

* * * * *

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ AZ EIOPA ÁLTAL KOORDINÁLT HOSSZÚ TÁVÚ GARANCIÁS HATÁSFELMÉRÉS (LONG-TERM GUARANTEE ASSESSMENT, LTGA) EREDMÉNYEIRŐL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete tájékoztatót szervezett 2013. június 27-én a biztosítók képviselői, a hatásfelmérésben közreműködő szakértők, vezető kockázatkezelők (CRO), vezető aktuáriusok és pénzügyi vezető szakemberek részére az EIOPA által koordinált hosszú távú garanciák hatásfelmérés eredményeiről. A rendezvényen az alábbi előadás hangzott el:

- [Tájékoztató az EIOPA által koordinált hosszú távú garanciák \(Long-Term Guarantee\) hatásfelmérés hazai és európai szintű eredményeiről](#)

Előadó: Varga Gábor osztályvezető, Biztosításfelügyeleti főosztály

* * * * *

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ A PÉNZÜGYI SZERVEZETEK TÖRZSADAT-BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGÉRŐL

A Magyar Közlöny 2013. évi 70. számában, 2013. április 26. napján kihirdetésre került a pénzügyi szervezetek törzsadat-bejelentési kötelezettségéről szóló 3/2013. (IV. 26.) PSZÁF rendelet (Rendelet), amely 2013. július 1-jei hatállyal módosítja az egyes intézmények adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 5/2011. (III.21.), 6/2011.(III.21.), 9/2011.(VI.27.), 11/2011.(VI.27.), 12/2011.(IX.29.), 19/2011.(X.20.), 20/2011.(X.20.), 21/2011.(X.20.), 23/2011.(X.25.), 25/2011.(XI.17.), 27/2011.(XI.30.) PSZÁF rendeleteket.

Az adatszolgáltatási rendeletekből kikerülnek a törzsadat-jelentések teljesítésére szolgáló (KTA) táblák, és a pénzügyi szervezetek törzsadataira vonatkozó felügyeleti bejelentési kötelezettség minden intézménytípusra egy közös rendeletben kerül szabályozásra, valamint a teljesítés módjában is változás történik. A Rendelet értelmében a jövőben a felügyeleti nyilvántartás számára szükséges törzsadatok beküldése a KAP rendszer kiváltásával, közvetlenül az ERA keretrendszerben, elektronikus úrlapon keresztül – elektronikus ügyintézés keretében – valósul meg.

A fenti kötelezettség sikeres teljesítése érdekében, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete technikai konzultációt szervez a pénzügyi szervezetek törzsadat bejelentési kötelezettségének változásáról az alábbi helyen és időpontokban:

Helyszín: Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (1013 Budapest, Krisztina krt. 39., földszinti konferenciaterem)

Időpontok:

2013. június 28. (péntek) 9:00-10:00
2013. július 2. (kedd) 9:00-10:00
2013. július 2. (kedd) 13:00-14:00
2013. július 3. (szerda) 9:00-10:00
2013. július 3. (szerda) 13:00-14:00
2013. július 4. (csütörtök) 9:00-10:00
2013. július 4. (csütörtök) 13:00-14:00
2013. július 5. (péntek) 9:00-10:00

A konzultációk során a törzsadat jelentések beküldésével kapcsolatos változások kerülnek bemutatásra!

Résztvételi szándékát a mellékelt [jelentkezési lap](mailto:jelentkezési_lap_torzsadat@pszaf.hu) [torzsadat@pszaf.hu](mailto:jelentkezési_lap_torzsadat@pszaf.hu) címre történő megküldésével lehet jelezni.

A jelentkezés határideje az adott időpontot megelőző munkanap 10 óra.

Ajánlás a szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnév értékeléséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 9/2013. (VI. 10.) számú ajánlása a hitelintézetek, pénzügyi holding társaságok és vegyes pénzügyi holding társaságok vezetőire előírt szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnév értékeléséről

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A hitelintézetek, pénzügyi holding társaságok és vegyes pénzügyi holding társaságok működésének biztonsága szempontjából kulcsfontosságú, hogy azokat csak szakmailag alkalmas és üzletileg megbízható, valamint jó üzleti hírnévvel rendelkező személyek irányíthassák.

A hitelintézetek tőkeszabályozási rendszerét meghatározó 2006/48/EK irányelv (a továbbiakban: CRD), valamint a hazai jogszabályok is több előírást megfogalmaznak a vezető állású személyekkel szemben.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: Felügyelet) a pénzügyi szervezetek vezetőire és a minősített befolyással rendelkező tulajdonosaira előírt szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság, valamint a jó üzleti hírnév jogszabályi követelményének alkalmazásáról szóló 2011. január 31. napján közzétett tájékoztatója (a továbbiakban: Tájékoztató) részletesen is kifejti a jogszabályi követelmények Felügyelet általi alkalmazásának szempontjait.

A témához kapcsolódóan az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBA) 2012. november 22. napján jelentette meg a Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders című iránymutatását.

Az EBA iránymutatásai a hitelintézeteknél vezető állású és kulcspozíciót betöltő személyek megfelelőségi vizsgálatának szempontjairól szólnak. Az iránymutatások a CRD 11. cikkelyének (1) bekezdésén alapulnak, amely szerint engedélyezési feltétel, hogy legalább két tényleges irányítást végző személy legyen a CRD hatálya alá tartozó intézményeknél, akik jó hírnévvel és megfelelő tapasztalattal is rendelkeznek az ilyen feladatok ellátásához.

Az EBA iránymutatásai azonban ennél részletesebben is kifejtik ezeket a követelményeket:

- az engedélyezési eljárás lefolytatásának időpontjában történő megfelelésen túlmenően az érintett személyek jogszabályi követelményeknek való folyamatos megfelelését is elvárja,
- kiterjeszti az elvárásokat a pénzügyi holding társaságokra, és azon pénzügyi konglomerátumok vegyes pénzügyi holding társaságaira is, amelyeknél a banki ágazat a legjelentősebb,
- megelőlegezve a módosítás alatt álló CRD várható elő-

írásait, a rendelkezéseket nem korlátozza a két, tényleges irányítást gyakorló vezetőre, hanem az intézmény valamennyi irányítási és felvigyázási funkciót betöltő testületének tagjára és a kulcspozíciót betöltő vezetőkre (például más tagállamban létesített fióktelepek vezetői, harmadik országbeli leányvállalatok vezetői, belső kontroll funkciók vezetői) is alkalmazandónak írja elő.

Az EBA iránymutatásai által elvártak egy része már eddig is megjelent a Felügyelet a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényen (a továbbiakban: Hpt.) alapuló elvárásait közvetítő Tájékoztatóban. Jelen ajánlás kiadása az EBA iránymutatásainak teljes körű implementálása érdekében szükséges. Ily módon a Tájékoztató és a jelen ajánlás nem helyettesíti, hanem kiegészíti egymást, az érintett intézmények által együttesen alkalmazandó.

A Felügyelet jelen ajánlásának címzettjei a Hpt. szerinti hitelintézetek, pénzügyi holding társaságok és vegyes pénzügyi holding társaságok.

Jelen ajánlás alkalmazásában a szakmai alkalmasság, az üzleti megbízhatóság, valamint a jó üzleti hírnév fogalmak a Hpt. előírásai, valamint a Tájékoztatóban meghatározottak szerint értelmezendők.

Az ajánlás célja a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az ajánlásnak az ajánlás címzettjeire nézve kötelező ereje nincs, ugyanakkor az ajánlásban foglalt elvárások követését, illetve az ahhoz történő igazodást a Felügyelet ellenőrzési és monitoring tevékenysége során kiemelt figyelemmel kíséri. Az ajánlásban foglalt elvárások követése ugyanakkor a felügyelt intézmények alapvető érdekeit is szolgálja.

II. A HITELINTÉZETEK VEZETŐ ÁLLÁSÚ SZEMÉLYEIVEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

- 1. A Hpt.** előírásai alapján a hitelintézetek vezető állású személyei mindenkor meg kell, hogy feleljenek a jogszabályi engedélyezési feltételeknek, beleértve a szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelményeket, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírásokat.
- 2. Az alkalmassági** és megbízhatósági követelményeknek, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírásoknak való megfelelés ugyanakkor a hitelintézet és tulajdonosainak alapvető felelőssége és érdeke is.
- 3. Ennek megfelelően** a Felügyelet elvárja, hogy a hitelintézetek valamely vezető állású személy kinevezése vagy megválasztása, a megbízatás meghosszabbítása előtt, továbbá minden olyan esetben, amikor annak szükségessége felmerül, a hitelintézetek maguk is értékeljék az alkalmassági és megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírások teljesülését.
- 4. Javasolt,** hogy az értékelés két lépésben történjen. Elsőként kerüljön sor a jelölt általános értékelésére, majd az intézmény sajátosságaira (ideértve különösen az intézmény méretét, piaci részesedését, kockázati profilját, stb.), illetve a betöltendő funkcióra tekintettel lefolytatott specifikus vizsgálatokra. Előfordulhat ugyanis, hogy valamely jelölt megfelel az általános követelményeknek, elvárásoknak, de az adott pozíció vagy intézmény olyan sajátosságokkal bír, amely további speciális szaktudást vagy képzettséget igényel. Az egyes pozíciók eltérő követelményeknek való megfelelést tesznek szükségessé.

5. A Felügyelet elvárja, hogy az értékelés során a hitelintézet a Tájékoztatóban meghatározott szempontokra is legyen tekintettel, melyet jelen ajánlás kiegészít speciális mérlegelési tényezőkkel. Ilyen speciális szempont lehet például, de nem kizárólagosan a potenciális érdekkonfliktusok, az adott személy függetlenségének és a feladat ellátására rendelkezésre álló idejének értékelése. A függetlenség értékelése során célszerű lehet vizsgálni:

- a személy jelenlegi és múltbeli megbízatásait;
- az intézmény vagy annak anya-, illetőleg leányvállalata irányítási funkciót betöltő testületének tagjaival fennálló személyes, szakmai vagy egyéb gazdasági kapcsolatait;
- az intézmény minősített befolyással rendelkező tulajdonosaival, azok anya-, illetőleg leányvállalatával fennálló személyes, szakmai vagy egyéb gazdasági kapcsolatait.

6. Általános elvárás a hitelintézetek irányító és felvigyázási szerepet betöltő testületeivel (például: igazgatóság, felügyelő bizottság) szemben, hogy kollektív módon legyenek képesek betölteni funkciójukat, és tagjaik együttesen, testületként is legyenek alkalmasak (álljon rendelkezésre a szükséges tudás és gyakorlat) a meghatározott feladatok ellátására. A testületek összetételéből fakadó hiányosságok az értékelés során nem feltétlenül jelentik a testület tagjaként dolgozó egy adott személy alkalmatlanságát.

7. Célszerű, ha a hitelintézet az alkalmassági és megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírások teljesülésének belső vizsgálata során minél szélesebb körű információs forrásokra alapozza megállapításait. A Felügyelet ugyanakkor az intézmények mérlegelésére bízta, hogy a hazai jogrendszer keretei között a rendelkezésükre álló lehetőségek közül milyen közvetlen vagy közvetett forrást és módszert választanak a szükséges információk megszerzésére.

8. A Felügyelet elvárja, hogy a hitelintézetek rendelkezzenek a vezető állású személyek kiválasztására és értékelésére vonatkozó belső politikával, melyben legalább a következők kerülnek rögzítésre:

- a belső értékelések lefolytatásáért felelős személyek vagy funkció meghatározása, beleértve, hogy kinevezési (nomination committee) vagy hasonló funkciót betöltő bizottság kialakításra kerül-e a szervezeten belül, továbbá, hogy külföldi tulajdonú leányvállalat, vagy fióktelep esetén az anyaintézmény ugyanezen feladatot ellátó bizottságára milyen szerep hárul;
- a belső értékelések során alkalmazandó eljárások, ide értve az értékelések dokumentálásának szabályait és azon eljárásokat (kik, milyen határidővel és milyen intézkedéseket tehetnek), amelyeket az intézmény abban az esetben követ, ha valamely vezető állású személyének jó üzleti hírnévvel kapcsolatban aggályok merülnek fel, illetve a Hpt-ben foglalt kizáró ok következik be (például vádemelés), a nem tulajdonosi kinevezés esetén (például a felügyelő bizottság munkavállalói küldöttjei) követendő eljárásokat, valamint az olyan önkéntes

betétbiztosítási, illetve intézményvédelmi alappal történő együttműködés kereteit, amelyben a hitelintézet tagsággal rendelkezik;

- az egyes vezető állású személyekkel szemben elvárt képességek és kompetenciák meghatározása;
 - a jelölt részéről az értékelések lefolytatásához átadandó információk, dokumentumok;
 - azon intézkedések, amelyek tulajdonosi kinevezés esetén biztosítják, hogy a tulajdonosok ismerjék a pozícióval és annak betöltésére jelölt személlyel kapcsolatos követelményeket;
 - a folyamatos megfelelés biztosítása érdekében azon helyzetek meghatározása, amikor a vezető állású személyek, vagy azok egy körének újraértékelésére (például tulajdonos váltás, más intézménnyel való összeolvadás, jelentős működési kockázati esemény bekövetkezése, csődeljárás helyettesítő felügyeleti intézkedés alkalmazása az intézménnyel szemben, stb.) a rendszeres felülvizsgálaton túl sort kell keríteni, beleértve az ilyen szituációk azonosítására vonatkozó intézkedéseket is. A Felügyelet elvárja, hogy a hitelintézet ennek keretében belső elvárásként határozza meg a vezető állású személyekkel szemben a szakmai alkalmassággal és üzleti megbízhatósággal, valamint a jó üzleti hírnévvel kapcsolatos, a személyüket érintő jelentős változásokról való azonnali, valamint az összes változásról való rendszeres, évenkénti tájékoztatási kötelezettséget;
 - azokban az esetekben, ahol speciális képzési és fejlődési követelmények merülnek fel a vezető állású személyekkel kapcsolatban, a kapcsolódó tréning lehetőségek biztosításának módja.
- 9. A vezető állású** személyek kiválasztására és értékelésére vonatkozó intézményi belső politika tekintetében a Felügyelet számos megoldást elfogadhatónak tart. Megfogalmazható önálló dokumentumban, más politikák vagy belső szabályzatok, eljárásrendek, ügyrendek, stb. részeként is. Elvárás ugyanakkor, hogy a

Felügyelet megkeresésére a hitelintézet képes legyen annak bemutatására, hogy a követett célok, alapelvek és legfontosabb gyakorlatok előre és egyértelműen rögzítettek.

10. A Felügyelet elvárja, hogy az 3-5. pontok szerinti értékelésekre, valamint a 8. pont szerinti politika meghatározására a hitelintézet sajátosságainak figyelembe vételével, az intézmény által folytatott tevékenységek jellegével és összetettségével összhangban kerüljön sor (arányosság elve). Újraértékelés során a Felügyelet elfogadhatónak tartja egyszerűsített eljárás alkalmazását is.

11. Külföldi tulajdonú leányvállalat, vagy fióktelep esetében a Felügyelet elvárja, hogy a vezető állású személyek kiválasztására és értékelésére vonatkozó anyaintézményi vagy csoport szintű szervezeti struktúrák, módszertanok és folyamatok alkalmazására a helyi sajátosságok és szabályozói környezet figyelembe vételével kerüljön sor.

12. Amennyiben a hitelintézetnél működik kinevezési (nomination committee) vagy hasonló funkciót betöltő bizottság, a Felügyelet elvárja, hogy az vállaljon aktív szerepet a 8. pont szerinti politika kialakításában és érvényre juttatásában.

13. A Felügyelet elvárja továbbá, hogy a hitelintézet csak abban az esetben nyújtson be a Hpt. előírásai szerinti engedélykérelmet vezető állású személy megválasztásának, illetve kinevezésének engedélyezése iránt, amennyiben az intézmény a szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság, valamint a jó üzleti hírnév belső értékelése során nem állapított meg a személy kinevezését vagy megbízását gátló, vagy kizáró tényezőt.

14. Elvárt, hogy a vezető állású személyek újraértékelése során észlelt hiányosság esetén a hitelintézet tegyen lépéseket a helyzet rendezése érdekében, a Felügyelet egyidejű tájékoztatása mellett.

15. Az intézkedéseket a belső politikában meghatározott elvek mentén, a rögzített határidők figyelembevételével, a hitelintézet az észlelt hiányosság és a helyzet sajátosságaira tekintettel határozza meg. Ilyen intézkedés lehet például bizonyos személyek visszahívása, leváltása, az egyes testületek tagjai közötti felelősségi körök módosítása, az egyes testületek tagjainak vagy az érintett testület egészének kiegészítése.

III. A HITELINTÉZETEK KULCSFONTOSAGÚ POZÍCIÓT BETÖLTŐ SZEMÉLYEIVEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

16. A Felügyelet az EBA iránymutatásaival összhangban javasolja, hogy a hitelintézetek a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek esetében is juttassák érvényre a vezető állású személyekkel szembeni szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelményeket, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírásokat.

17. Ennek keretében javasolt, hogy a hitelintézet:

- rendelkezzen a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek kiválasztására és értékelésére vonatkozó belső politikával is, melyben rögzítésre kerülnek különösen, hogy az adott intézmény esetében kik minősülnek kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyeknek, mely személy vagy funkció felelős

a belső értékelések lefolytatásáért, továbbá, hogy milyen szempontok alapján történik a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának, valamint jó üzleti hírnevének értékelése;

- várja el, hogy a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek is mindenkor feleljenek meg az alkalmassági és megbízhatósági követelményeknek, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírásoknak;
- értékelje az alkalmassági és megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnévre vonatkozó előírások teljesülését valamely kulcsfontosságú pozíciót betöltő személy kinevezésekor vagy megválasztáskor, megbízatásának meghosszabbításakor, továbbá minden olyan esetben, amikor annak szükségessége felmerül;
- tegyen lépéseket a helyzet rendezése érdekében, ha valamely kulcsfontosságú pozíciót betöltő személy értékelése során hiányosságot észlel.

18. A Felügyelet jó gyakorlatnak tartja, ha a hitelintézetek kulcsfontosságú pozíciót betöltő személynek tekintik a más tagállambeli, harmadik országbeli fiókok, illetőleg leányvállalatok vezetőit, a kulcs üzleti területek és a támogató területek vezetőit (például treasury vezető, befektetési üzletág vezető, IT terület vezetője), a belső kontroll funkciók vezetőit (például kockázati kontroll terület vezetője, vagy chief risk officer, megfelelőség biztosítási vezető, belső ellenőrzési vezető), illetőleg a Hpt. javadalmazási szabályai szerint kiemelt, nem vezető állású személyeket. Ugyanakkor minden esetben az intézmény sajátosságaiból célszerű kiindulni, annak figyelembe vételével, hogy mely személyek gyakorolhatnak jelentős hatást az intézmény tevékenységére.

19. A Felügyelet a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyekkel összefüggésben is javasolja az 5., 7., 9., 10. és 15. pontokban leírtak követését.

20. A Felügyelet elvárja, hogy kérésére a hitelintézet bocsássa rendelkezésre a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának, valamint jó üzleti hírnevének értékelésére vonatkozó dokumentumokat, beleértve az egyedi értékeléseket is, továbbá, hogy adjon tájékoztatást a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek értékelése során észlelt hiányosság esetén az intézmény

által megtett lépésekről. Ezen elvárásnak való megfelelés biztosítása érdekében a Felügyelet célszerűnek tartja, ha a hitelintézet valamely kulcsfontosságú pozíciót betöltő személy kinevezése vagy megválasztása előtt felhívja a Felügyelet felé történő esetleges információ szolgáltatásra a jelölt figyelmét, illetőleg beszerzi tőle a jogszabályi követelményeknek megfelelő adatátadáshoz kapcsolódó nyilatkozatokat.

IV. PÉNZÜGYI HOLDING TÁRSASÁGOK ÉS VEGYES PÉNZÜGYI HOLDING TÁRSASÁGOK

21. A Hpt. 44. § (1) bekezdésével összhangban a Felügyelet a pénzügyi holding társaságok és a vegyes pénzügyi holding társaságok vezető állású személyeivel kapcsolatban is elvárja a Tájékoztatóban, valamint a vezető állású és a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyekkel összefüggésben a jelen ajánlásban meghatározottak követését.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. Az ajánlás a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. (Psztv.) törvény 21. § c) pontja szerint kiadott – kötelező erővel nem rendelkező – ajánlás.

23. A Felügyelet által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

24. A Felügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Elnöke által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 9/2013. \(VI. 10.\) számú ajánlása a hitelintézetek, pénzügyi holding társaságok és vegyes pénzügyi holding társaságok vezetőire előírt szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelmények, valamint a jó üzleti hírnév értékeléséről](#)

3/2013. számú vezetői körlevél a folyamatos szerződésekre vonatkozó elszámolások megküldéséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) fogyasztóvédelmi vizsgálatai során figyelemmel kíséri a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások (a továbbiakban együtt: pénzügyi intézmények) folyamatos szerződésekre vonatkozó legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor kiállított elszámolások, kimutatások, kivonatok (a továbbiakban együtt: elszámolás) megküldésére vonatkozó gyakorlatát. A Felügyelet a fogyasztóvédelmi eljárása során azt tapasztalta, hogy a pénzügyi intézmények elszámolás megküldésére vonatkozó gyakorlata és vonatkozó jogszabály értelmezése nem egységes, ezért a Felügyelet az elvárásait vezetői körlevélben foglalta össze.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 206. § (1) bekezdése szerint a pénzügyi intézmények kötelesek folyamatos szerződések esetében a fogyasztói érdekek védelme érdekében teljes körű, egy-

értelmű és közérthető tájékoztatást küldeni legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor. A jogszabály a fogyasztók azon jogát kívánja érvényre juttatni, hogy a fogyasztók a fizetési kötelezettségekről és a teljesített befizetésekről elszá-

molást kapjanak annak érdekében, hogy a pénzügyi intézmények követelésének a jogalapját ésösszecszerúségét maguk ellenőrizhessék és meggyőződhesse nek annak a megalapozottságáról. A fogyasztók pontos tájékoztatása a pénzügyi intézmények érdeke is, mivel az írásbeli elszámolás alkalmat ad arra, hogy az esetleges fizetési elmaradás, pontatlan információk miatt kialakult rendezetlen helyzetet a fogyasztó és a pénzügyi intézmény tisztázza. A tájékoztatás továbbá hozzájárulhat ahhoz is, hogy a fogyasztók fizetési hajlandóságát a pénzügyi intézmény növelje.

A fogyasztóvédelmi vizsgálatok megállapításai alapján – tekintettel a kialakult bírósági gyakorlatra is – a Felügyelet az alábbiakra hívja fel a folyamatos szerződésekkel rendelkező pénzügyi intézmények figyelmét.

1. A Hpt. 206. § (1) bekezdése alapján a pénzügyi intézmények folyamatos szerződések esetében kötelesek az ügyfelek részére legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli elszámolást küldeni.

2. Az elszámolás küldési kötelezettség nem csak a „folyamatos” és „ismétlődő” betétlekötéseket, hanem a pénzügyi intézmények valamennyi folyamatos szerződését érintik. A Hpt. a betétösszegek ismétlődő lekötésére vonatkozó szerződés külön megjelölésével csak egyértelműsíti azt, hogy a fenti szerződéstípus is folyamatosnak kell tekinteni, annak ellenére, hogy az több, egymást követő szerződésből, szerződéssorozatból áll. (Például a 3 havonta megújuló betétlekötés esetén a szerződés lejáratának azt az időpontot kell tekinteni, amikor az utolsó betétlekötés futamideje lejár. Ilyenkor a szerződés lejártakor elszámolás megküldése az utolsó betétlekötés futamidejének a lejártakor esedékes.)

3. Az elszámolás küldési kötelezettség szempontjából azok a szerződések minősülnek folyamatosnak, amelyeknél a felek a szerződésben vállalt kötelezettségüket nem közvetlenül a szerződéskötést követő időpontban, hanem egy meghatározott időtartamon keresztül folyamatosan vagy a szerződésben kikötött hosszabb távra szóló szolgáltatást kisebb megszakításokkal, időszakonként ismétlődő módon teljesítik, függetlenül attól, hogy van-e számlavezetés. (Tipikusan folyamatos szerződések például a kölcsön- és lízingszerződések.)

4. A Felügyelet követendő gyakorlatnak tartja, hogy amennyiben nem egyértelműen eldönthető, hogy egy szerződés folyamatos-e vagy sem, a pénzügyi intézmények az ügyfelek érdekében érvényre juttatása érdekében, kétség esetén a folyamatos szerződésekre vonatkozó szélesebb körű tájékoztatást nyújtják.

5. A pénzügyi intézmények a legalább évente egy alkalommal történő elszámolás küldési kötelezettségüket oly módon is teljesítik, ha ennél gyakrabban (pl. havonta, vagy kölcsönszerződések esetén éven belüli kamatperiódus váltáskor) számolnak el az ügyfelekkel.

6. Az elszámolás küldési gyakorlat kialakítása során figyelembe kell venni, ha jogszabály (havi kivonat küldése a fizetési számla

forgalmáról a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény alapján) vagy az ügyféllel kötött szerződés az évente egy alkalommal történő elszámolásnál gyakoribb kimutatás küldési kötelezettséget ír elő.

7. Ha a folyamatos szerződés éven belül szűnik meg a pénzügyi intézményeknek a szerződés megszűntekor történő teljes körű elszámolását követően az „évente legalább egy alkalommal” történő tájékoztatási kötelezettségük már nem áll fenn.

8. Egyes esetekben a folyamatos szerződések megszűntekor a pénzügyi intézményeknek – rajtuk kívül álló okokból – nincs lehetőségük a vonatkozó jogszabály által megkövetelt teljes körű kimutatást küldeni ügyfelek számára (pl. pénzügyi lízing). Ezekben az esetekben a Felügyelet elvárja, hogy a pénzügyi intézmények a szerződés megszűntekor, valamint az elszámolás akadályának elhárultát követően (pl. a gépjármű értékesítése után) is küldjenek egyértelmű és közérthető kimutatást (tájékoztatást) az ügyfelek részére.

9. A Felügyelet továbbá szükségesnek tartja az évenkénti elszámolások megküldését azokban az esetekben is, ha az ügyfél élő számlával rendelkezik, azonban a számlán az adott évben nincs terhelés vagy jóváírás.

10. A Felügyelet elvárja, hogy a teljes körűség érvényre jutása érdekében az írásbeli elszámolás tartalmazza valamennyi, az adott időszakban, vagy a szerződés lejártáig történt befizetések és esedékes fizetési kötelezettségek időpontját, összegét és pontos jogcímét, továbbá a deviza alapú kölcsön- és lízingszerződésekre vonatkozó elszámolás tartalmazza az aktuális árfolyamon számolt tőketartozás összegét és az alkalmazott árfolyamot.

11. Kíváncos, hogy a pénzügyi intézmények törekedjenek arra, hogy az elszámolás tartalma az ügyfelek számára érthető, könnyen áttekinthető legyen.

12. A Felügyelet szükségesnek tartja, hogy a kiállított elszámolásokat a pénzügyi intézmények olyan módon küldjék meg az ügyfelek számára, hogy az utólag is dokumentálható legyen. A Felügyelet jó gyakorlatnak tartja – az ügyfél elszámolás esedékességét követő 60 napon belüli kérésére – az elszámolás díjmentes pótlását, ha a pénzügyi intézmény által legnagyobb gondossággal mellett kiküldött elszámolást az ügyfél mégsem kapta volna meg.

A Felügyelet a Vezetői körlevelet honlapján a „Szabályozó eszközök/Vezetői körlevelek” címszó alatt közzéteszi, valamint közvetlenül is megküldi az érintett pénzügyi intézmények vezetői részére.

Budapest, 2013. június 17.

Dr. Szász Károly
elnök

[3/2013. számú vezetői körlevél a folyamatos szerződésekre vonatkozó elszámolások megküldéséről](#)

Módszertani útmutató az informatikai rendszer védelméről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 1/2013. számú útmutatója az informatikai rendszer védelméről

BEVEZETÉS

A saját- és rájuk bízott ügyfélvagyon, valamint az ügyfeladatok védelmének a biztosítására a pénzügyi szervezeteknek fokozottan kell gondoskodniuk a tevékenységükhöz használt informatikai rendszerük védelméről. A pénzügyi szervezetekre vonatkozó ágazati törvények – Hpt., Bszt., Mpt., Öpt., Bit, Bat., Tpt. – hatálya alá tartozó szervezeteket a törvények vonatkozó szakaszai (lásd: keretes) – különböző módon és mértékben – erre jogilag is kötelezik.

Jelen dokumentum célja, hogy a pénzügyi szervezetek számára gyakorlati útmutatást adjon az informatikai rendszerük védelmének a jogszabályi kötelezettségek szerint a kockázatokkal arányos szinten történő kiépítéséhez, amelynek alapja a pénzügyi szervezet releváns informatikai kockázatainak a feltárása, valamint azok megfelelő módon történő kezelése.

Mivel az egyes pénzügyi szervezetek eltérő mérete, üzleti jellege és valós működése különböző biztonsági kockázatot jelent, továbbá az informatikai- és telekommunikációs technológia rohamos fejlődése miatt nem lehetséges „örök érvényű”, és a pénzügyi szervezetekre egyenesen javasolható biztonsági kontrollokat meghatározni, ezért jelen dokumentum az informatikai biztonsági kontrollok kialakítása szempontjából szakmai vezetői útmutatónak tekintendő.

Az anyagban csak a Hpt., Bszt., Mpt., és Öpt. vonatkozó szakaszaiban előírtakra hivatkozunk tételesen, de megállapításaink az informatikai témakört más struktúrában megjelenítő Bit., Bat. és Tpt., törvényekben foglaltakra is érvényesek.

Az útmutatóban a felsorolt törvények alá tartozó szervezetekre egységesen „pénzügyi szervezet” néven hivatkozunk.

Jelen dokumentum a felügyeleti vizsgálati tapasztalatok és az informatikai biztonságnak az útmutató kiadása idején közismert és általánosan elvárható követelményei szerint készült, és a PSZÁF azonos című 1/2007 számú módszertani útmutatójának a helyébe lép. Felhívjuk a figyelmet az informatikai rendszer védelméhez kapcsolódóan korábban kiadott, az internetbanki szolgáltatások biztonságáról szóló 7/2011 számú felügyeleti útmutatóra, valamint a közösségi és publikus felhőszolgáltatás igénybevételéből eredő kockázatokról szóló 4/2012 számú ve-

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.) 13/C.§
 2007. évi CXXXVIII. törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról (Bszt.) 12.§
 1997. évi LXXXII. törvény a magánnyugdíjról és a magánnyugdíj pénztárakról (Mpt) 77/A.§
 1993. évi XCVI. törvény az Önkéntes Kölcsönös biztosító pénztárakról (Öpt.) 40/C.§
 2003. évi LX. törvény a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről (Bit.)
 2011. évi CXCVIII. törvény a befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról (Bat.)
 2001. évi CXX. törvény a tőkepiacról (Tpt.)

zetői körlevélre, ezek figyelembe vételét szintén szükségesnek tartjuk a biztonságos informatikai rendszerek kialakítása és üzemeltetése során.

A dokumentum a törvényi előírásokban szereplő védelmi területek szerint fókuszál, ezekhez fűz útmutatásokat és sorolja fel az előremutató gyakorlatokat. Ennek megfelelően eltér a jogszabályokban szereplő sorrendtől, szó szerinti szövegrészek szerepeltetése helyett az előírásokból kiemeli, esetenként összevonja a védelmi területeken felmerülő kockázatok kezelésére vonatkozó követelményeket, és azokhoz kapcsolódóan adja meg a vonatkozó jogszabályi helyekre való hivatkozásokat.

A jogszabályok lehetővé teszik, hogy a pénzügyi szervezetek az informatikai tevékenységet csak részben lássák el saját maguk, annak egy részét vagy egészét kiszervezhetik. Az útmutató a kiszervezés informatikai biztonsági vonatkozásaira is kitér, annak fenntartása mellett, hogy a kiszervezett tevékenységek végzéséért minden esetben a megbízó pénzügyi szervezet a felelős.

Az útmutató tanulmányozását és használatát a pénzügyi szervezetek vezetőinek, az üzleti működési kockázatok kezeléséért felelős vezetőknek, és az informatikai- és informatikai biztonsági szakembereknek egyaránt javasoljuk.

2013. május 31.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 1/2013. számú útmutatója az informatikai rendszer védelméről \(az útmutató teljes szövege\)](#)

Megjelent a PSZÁF 2013. évi első kockázati jelentése

Az elemzés a Felügyelet törvényi kötelezettség alapján, félévente elkészítendő Kockázati jelentésének 2013. évi első kiadása. E jelentés a pénzügyi intézmények 2012. II. félévi adatszolgáltatásán (ahol rendelkezésre állt, ott részben későbbi adatokon), a felügyelési tevékenység legújabb tapasztalatain, valamint különböző egyéb forrásokból származó környezeti információkon alapul.

1 KOCKÁZATI ÖSSZEFOGLALÓ

A pénzügyi szektor aktuális helyzetét továbbra is a válság és annak következményei határozzák meg. A 2006-2007-ben az USA jelzálogpiacán indult folyamat 2008 szeptemberében, a Lehmann-Brothers csőd következtében terebélyesedett nemzetközi pénzügyi válsággá, és akkortól gyakorolt közvetlen hatást is a magyar pénzügyi szektorra. A folyamat ötödik évében lehetséges és indokolt is áttekinteni, hogy a hazai piaci szereplők mennyiben és milyen módon tudtak alkalmazkodni a válsághoz, illetve az ezzel egy időben változó makrogazdasági és szabályozási feltételekhez, továbbá az alkalmazkodás módja mennyiben jelent prudenciális kockázatokat. A legfontosabb kockázatok érdemben nem változtak az előző jelentésünk óta, és továbbra is meg egyeznek az Európai Unióban látható kockázati tényezőkkel.

A válság kedvezőtlen pénzügyi és konjunkturális helyzetben érte a magyar gazdaságot, amely már 2006-ban megkezdte a kiugrást az államháztartás területén. 2008-at követően az állami és a magánszférát egyaránt jellemző magas külső és belső eladósodottság következtében az alkalmazkodás gyorsabb és nagyobb mértékű volt, mint a kedvezőbb egyensúlyi mutatókkal rendelkező országokban. A GDP arányos államháztartási hiány csökkenésének ára technikai recesszió lett először 2007-ben, majd 2012-ben. Így továbbra is a gazdasági növekedés hiánya a legfontosabb kockázat a pénzügyi szektor számára, amely mind közvetlenül – az aktivitás visszaesésén –, mind közvetetten – az ügyfelek pénzügyi teljesítőképessége révén – kedvezőtlenül hat a szereplők többségére. A növekedés hiánya részben oka, részben maga is következménye a pénzügyi aktivitás folyamatos zsugorodásának, ami a hitelezési, biztosítási, vagy tőkepiaci adatokban egyaránt látható.

A pénz- és tőkepiacokon globálisan és a hazai folyamatok tekintetében is kockázatot jelent, hogy – jelentős részben a monetáris lazítások eredményeként – a reálgazdasági és a pénzügyi ciklus elszakadt egymástól, az árfolyamok gyakran nem a fundamentumokat, hanem az aktuális, és rendkívül változékony befektetői hangulatot tükrözik. Magyarországon ez különösen jelentős kockázat a külföldi befektetők magas aránya miatt az államháztartás finanszírozásában, globálisan pedig azért, mert újabb eszközár-buborékok kialakulását eredményezheti.

Bár minden szektorban éreztetni hatását, a válság a bankszektor és pénzügyi vállalkozások működését érinti a leginkább kedvezőtlenül. A bankrendszer esetében kockázatot jelent a tartósan alacsony jövedelmezőség, illetve egyes esetekben tartós veszteség, valamint az eredménytermelés szerkezete: 2012-ben és 2013

elején az eredményt pozitívan befolyásolta a külföldi leányvállalatok nyeresége, a költségek csökkentése, valamint az értékesítés-képzés korábbinál kedvezőbb eredményhatása, miközben az alaptevékenységet reprezentáló nettó kamatbevétel trendszerűen és erőteljesen csökkent.

A Kormány 2010 óta kiemelten kezeli az államháztartás hiányának tartósan a GDP 3%-a alá történő lecsökkentését, és ezen keresztül a Magyarország ellen 2004 óta érvényben lévő túlzott deficit eljárás lezárását. A 2012-ben elért 1,9%-os GDP arányos ESA hiány 1990 óta a legalacsonyabb hiányszám, ami azon három EU-tagállam közé sorolja az országot, ahol sikerült a 2008 előtt még ennél magasabb hiányt 3% alá szorítani. Jelenleg húsz tagállam van a túlzott deficiteljárás hatálya alatt, közülük Magyarországgal együtt öt esetben javasolta az Európai Bizottság 2013. május 29-én azt, hogy a Tanács az eljárást zárja le.

A hiány visszaszorítása terén elért eredmények hatására az államháztartás bruttó adóssága éves szinten tovább csökkent, 2012 végén a GDP 79,2%-ával volt egyenlő. 2012 nyarán ennél alacsonyabb, 77,4%-os szintet is elért, azonban a II. félévben, és különösen az utolsó negyedévben bekövetkezett gazdasági visszaesés és árfolyamváltozás a GDP arányos értékben ismét növekvő trendet eredményezett. Az előzetes adatok szerint 2013. I. negyedévében elért, az előző negyedévhez képest 0,7%-os növekedés csak a visszaesés mértékét csökkentette, éves szinten még nem volt elég a pozitív növekedési mutató eléréséhez. A gazdasági visszaesés a beruházások és a fogyasztás összehúzóódásának következménye volt, amit 2012 közepéig a külső kereslet – vagyis az export – megfelelően tudott kompenzálni, de 2012 végén már az export is csökkent.

Ezek a folyamatok a válságalkalmazkodás részei; egyrészt reakciók a korábbi, valamennyi szektort jellemző túlzott eladósodottságra, másrészt reakciók a hazai termékek egy része iránti külső kereslet csökkenésére, valamint a szabályozási környezet bizonytalanságaira. Bár a GDP valamennyi tényezőjének – beruházások, fogyasztás, export – helyreállítása fontos, kiemelt szerepe van a beruházási aktivitás nagyságrendi javításának, mivel a kapacitások fejlesztésének elmaradása az ország közép- és hosszútávú versenyképességét ássa alá. Magyarország, a világ számos más országához hasonlóan, nem tud versenyképes lenni a tömeges betanított munkát igénylő termékek előállításában, mivel a költségek az ázsiai országokban sokkal alacsonyabbak. Kicsi, de viszonylag jól képzett országgént olyan ágazatok fejlesztésében célszerű gondolkodni, amelyek képzett munkaerőt igényelnek, jelentős szellemi hozzáadott értéket képviselnek (rendkívül innovatív) és kevésbé válság érzékenyek. Mivel –

ahogy azt a 2011. évi II. Kockázati jelentésben és azóta is valamennyi jelentésünkben jeleztük, a keresleti oldalnak legalább akkora szerepe van a növekedés visszaesésében, mint a hitelkínálatnak, a keresleti oldal – a reálgazdasági és ezen keresztül a hitelkeresleti oldal – ilyen irányú megerősítése kiemelten fontos a versenyképességünk megőrzéséhez, erősítéséhez.

A gazdasági nehézségek mértéke országonként különbözik ugyan, a gazdasági szereplők differenciálódása és a nem hatékony termelés/szolgáltatás kiszorulása a válság természetszerű velejárója. A veszteségek mértéke, és adott esetben akár a túlélés is a sokktűrő- és az alkalmazkodóképességen múlik. A magyar pénzügyi rendszer sokktűrő képessége a válság során kifejezetten erősnek bizonyult. A klasszikus válságkezelési eszközök – eredménytartálék felélése, költségek csökkentése, a működés racionalizálása, profiltisztítás, stb. – mellett a tulajdonosok tőkejuttatás formájában történő aktív szerepvállalására is szükség volt, és az esetek túlnyomó többségében ez meg is történt. Ennek nagyságrendjét mutatja, hogy a válság időszakában a veszteséges bankokba a korábbi szavatoló tőkéjükkel összességében közel megegyező volumenű friss tőke érkezett. Általános tapasztalat ugyanakkor, hogy a válsághoz történő alkalmazkodás a legtöbb szektorban viszonylag lassan, a legkönnyebben elérhető eszközökkel kezdődött meg, és később is lassú tempóban folyt (a szabályozási változások esetében természetesen nem). E mögött az a meggyőződés állt, hogy a válság átmeneti lesz.

2012-re a piaci és a szabályozási változások együttes hatása már erőteljesebb alkalmazkodást igényelt, így megjelentek vagy gyakrabban kerültek alkalmazásra olyan eszközök és megoldások, amelyeket korábban halogattak az intézmények. Ezek 2012 végén érzékelhető hatást gyakoroltak a mérlegekre vagy az eredménykimutatásokra (pl. a vállalati követelés eladások gyorsítása a bankszektorban, tulajdonosi tőkepótlás a pénzügyi vállalkozásoknál, szervezeti változások, stb.). A legfontosabb trendek nem változtak, áttörésről nem beszélhetünk, de az alkalmazkodásnak, valamint a II. félévben kedvezőbbé vált piaci helyzetnek köszönhetően kisebb eredmények már láthatóak.

A pénzügyi intézményeket érintették a leginkább közvetlen módon a változások, az egyes alszektorok azonban nagyon különbözőképpen reagáltak.

A szövetkezeti hitelintézetek egyszerű, szuverén-túlsúlyos és alapvetően forint eszközöket tartalmazó portfólióját elsősorban a munkanélküliség növekedése, valamint az aktivitás csökkenése sújtotta. A viszonylag magas, és továbbra is jövedelmező szuverén portfólió kényelmes alkalmazkodást tett lehetővé, a nemteljesítő hitelek így szinte kizárólag átstrukturálással – vagyis mérlegen belül – kezelődnek. Az eszközösszetételnek köszönhetően szektorszinten nem volt drámai a jövedelemsokk, a szövetkezeti hitelintézetek – egyedüli pénzügyi intézmény típusként – nyereségesek maradtak, de egy-egy, nagyobb kockázatot vállaló intézmény tevékenységi engedélyét vissza kellett vonni.

A fióktelepek összességében meglehetősen hektikus mérleg- és hitelmozgásokkal jellemezhetők, aminek háttérében főként az áll, hogy a szektor tevékenysége elsősorban nem a magyarországi konjunktúrához, hanem részben az anyaország konjunkturális helyzetéhez, részben az anyabank és a nagybefektető ügyfelek szabad likviditásához kötődik. A fióktelepek esetében önálló al-

kalmazkodásról nem beszélhetünk, mindenképpen kiemelésre érdemes azonban, hogy a szektor részesedése a mérlegfőösszeg arányában jelentősen nőtt 2008 (3,5%) és 2012 (7,0%) között. Ez döntően annak köszönhető, hogy néhány korábbi kis- és közepes bank fiókteleppé alakult. Ugyancsak érdemes kiemelni, hogy – feltehetően az anyabanki tőkeigénnyel összefüggésben – a fióktelepek többségéből a rendelkezésre álló tőke gyakran teljes egészében kivonásra került a válság során, ami az anyabank válsághoz (és szabályozási változásokhoz) történő alkalmazkodásának jele.

A részvénytársasági bankok megőrizték súlyukat a pénzügyi intézményeken belül, és továbbra is 80-82%-ot képviselnek a mérlegfőösszegben. Az alkalmazkodás itt részben a mérlegen belül zajlott és zajlik ma is: az I. Bécsi Kezdeményezés hatására a mérlegfőösszegek csökkenése ugyan minimális volt 2010-ig, a hitelek állománya és aránya azonban gyors ütemben csökkent már akkor is, teret adva a szuverén kitétségek – állampapír, jegybanki eszközök - növelésének. Ez több tekintetben is kedvező volt az adott helyzetben a bankrendszer számára: egyrészt az alacsonyabb kockázat miatt alacsonyabb tőkekövetelménnyel járt a tőke rendkívül szűkös rendelkezésre állásának időszakában, másrészt jelentős mennyiségű likvid eszközt biztosított a kizárólag bankközi piac helyett, és harmadrészt kisebb-nagyobb mértékben pótolta a zsugorodó hitelezés miatt kieső kamatbevételeket.

A hitelezés szűkülése a hitelkereslet, különösen a fizetőképes hitelkereslet, valamint a 2012 szeptemberéig folyamatosan és gyorsan növekvő nemteljesítések miatt visszafogott hitelkínálat együttes következménye, ahogy ezt korábbi Kockázati jelentéseinkben is jeleztük. A hitelkínálati oldal erősítésének lendületet adhat az MNB Növekedési hitelprogramja, valamint a banki jövedelmezőségi kényszer, prudenciális és stabilitási szempontból azonban kizárólag az életképes projektek, illetve vállalkozások finanszírozása támogatható. A vállalati portfólióban három fontos változás érdemel különösen figyelmet: (i) érdemben felgyorsult a vállalati követelések eladása, (ii) teret nyert a „rossz bank” koncepció, amelynek tulajdonosa az anyabank, vagy hamarosan az anyabank lesz és (iii) egyes bankokban némiképp nőtt a vállalati hitelnyújtás. E tényezőknek köszönhetően a 2012 őszén még 18,1%-os vállalati nemteljesítési (NPL) ráta 2013. március végéig 16,8%-ra csökkent. Bár a szint így is magas, a csökkenés fontos eredménynek számít.

A lakossági hitelezésben egyértelműen hiányzik a kereslet, de kínálat is inkább a rövidlejáratú, fedezetlen hiteleknél van. Ez szintén a válság következménye: a korábban túladósodott háztartások az adósság leépítését tekintik preferenciának, valamint a növekvő munkanélküliségi ráta mellett tartalékokat képeznek. Itt kedvezőtlen, hogy a deviza lakáshiteleket segítő kormányzati programok lassan indultak el, és jelentős mértékben kihasználatlanok, valamint az is, hogy az árfolyamgát II konstrukcióba beléptettek esetében a késedelmes arány 20,5%, a súlyos, 90 napon túli késedelmek aránya pedig 2,5%. Ez azt mutatja, hogy a programba belépők gyakran nemcsak átmeneti, a devizaárfolyam változásából fakadó fizetési nehézségekkel küzdenek, hanem tartós, jellemzően jövedelemhiányból fakadó problémáik vannak. Ez utóbbi esetben a program nem tud segíteni. A problémás lakossági ingatlan jelzáloghitelek aktív ingatlanpiac hiányában követelés eladás keretében nem kezelhetők, az átstrukturálások és más programok pedig nem tudnak megfelelő volument kitisztítani a

portfólióból. Ennek köszönhető az, hogy az árfolyamgát2 indulását követő, 2012 októberéig tartó csökkenés a háztartások NPL rátájában átmenetinek bizonyult, és 2013. március végére a ráta ismét 17,9%-ra emelkedett (szerződések alapján).

A fenti folyamatok segítettek abban, hogy a jövedelmezőség romlása a részvénytársasági bankoknál a 2011. évinél kisebb legyen, az intézmények pénzügyi helyzete szempontjából kedvezőtlen azonban, hogy a 161 milliárd forint veszteség az alaptervekenység jövedelmének – a nettó kamatbevételnek – az erőteljes csökkenése mellett ment végbe, és kialakulását alapvetően az alacsonyabb költségek, valamint az értékvesztés elszámolásnak a 2011. évinél kedvezőbb eredményhatása tette lehetővé. A tőkehelyzet továbbra is stabil, a bankok tőkéje a legjobb minőségű tőkeelemekből áll, és a tulajdonosok minden esetben biztosítják a szükséges szavatoló-tőke szint elérését, illetve fenntartását.

A tőkepiaci forgalomban a válság 2008. őszi szétterjedése súlyos visszaesést eredményezett, ami hosszabb-rövidebb kedvező periódusoktól eltekintve 2010 novemberéig globálisan fennmaradt. A FED első mennyiségi lazítása, majd 2011-től az európai uniós jegybankok ezt követő monetáris beavatkozásai, de leginkább az ECB likviditásbővítő programjai érdemben javították az európai piaci környezetet. Bár a hitelezés fellendülését ezen intézkedések eddig még nem tudták elérni, a tőkepiaci finanszírozás sokat erősödött, a forgalom és az árfolyamok emelkedtek mind a magántőke, mind a szuverén, valamint mind a részvény, mind a kötvény piacokon. Éppen ebben rejlik ugyanakkor a mennyiségi lazításon – monetáris politikai eszközökön – alapuló élénkítés legfontosabb kockázata, a reálgazdasági és a piaci folyamatok elszakadása. A lazítások eredményeként rendkívül alacsonyra süllyedt fejlett piaci hozamok mellett a bőséges likviditás egyfajta hozam „vadászatba” kezdett, jelentős (esetleg túl) keresletet generálva egyes „menekülő eszközök” iránt. Ilyenek pl. a német vállalatok kötvényei, svájci, osztrák, német és skandináv ingatlanok, fejlődő piaci értékpapírok stb.. A 0,5 – 1%-os irányadó kamatok által meghatározott hozamok mellett többek között a magyar államadósság finanszírozása is könnyebbé vált, és történelmi csúcsra emelkedett a külföldi befektetők aránya az állampapírok tulajdonosai között. A pénzügyi befektetések mozgását azonban egyre inkább az aktuális – és rendkívül hektikus – befektetői vélemények határozzák meg, így a váratlan tőke-kivonások vagy deviza árfolyammozgások kockázata jelentősen megnőtt.

A jelenlegi helyzetben ezzel együtt a hazai tőkepiac valamenyi szereplője a folyamat pozitív hatásának élvezője: a befektetési szolgáltatási aktivitás trendszerű csökkenése ellenére 2012

második felében a tőkepiaci forgalom nőtt, a jövedelmezőség romlása lassult, a szintje pedig továbbra is kiemelkedően kedvező a pénzügyi szektorban: a befektetési vállalkozások ROE mutatója 14,4%, az alapkezelőké pedig a csökkenő eredmény ellenére is 51,8%. A befektetési vállalkozások közötti jövedelmezőségi különbségek csökkentek a veszteséges vállalkozások számának csökkenése következtében, és a befektetők – magánbefektetők, pénztárak, unit-linked alapok, befektetési alapok, stb. – jelentős hozameredményt könyvelhettek el.

A biztosítási szektor meghatározó folyamata a hazai székhelyű biztosítók aktivitásának szerződésszám alapján mért lassú, de folyamatos csökkenése 2008 óta. A szerződésszámok mind az élet, mind a nem-élet ágban egyre alacsonyabbak, a díjbevételek azonban gyakran nem követik ezt a trendet. Ezen túlmenően a hazai biztosítók – bár maguk is nyújtanak egy bizonyos volumenű határon átnyúló szolgáltatást – egyre inkább ki vannak téve a határon át Magyarországra érkező biztosítási szolgáltatások által támasztott versenynek. A határon átnyúló szolgáltatások az összpiacon 2011-ben (ez a legfrissebb elérhető adat) 9,9%-át tették ki, arányuk azonban folyamatosan és gyorsan nő, valamint figyelemre méltó, hogy egyes ágazatokban kifejezetten magas a határon átnyúló szolgáltatók részesedése (pl. a szállítási biztosításokban 78%).

Az összehúzó piac és az erősödő verseny ellenére a válság kitörése óta a költségalkalmazkodás lassú és korlátozott volt a biztosítási szektorban, így a költséghányadok jellemzően nőttek, és 2012 végén minden korábbinál magasabb szintet értek el. Az emelkedő költséghányad azonban nem feltétlenül jelenti a veszteségek növekedését.

Szektorszinten a tőkehelyzet – az előbbieknél is köszönhetően – stabil, a tőkefeltöltöttség 206% volt a nem auditált 2012. évi adatok alapján, de az osztalékfizetésekkel korrigálva is 195% adódik. A tőkefeltöltöttség 2009 óta folyamatosan csökkent, mivel a pénzügyi különadó – három év alatt összesen – 94 milliárd forintos jövedelmezőség csökkentő hatása fele részben a szavatoló tőke csökkenésében realizálódott. A különadó kivezetése miatt – de a biztosítási adó hatását figyelembe véve – a tőkefeltöltöttség lassú javulására, és 200% körüli stabilizálódására számíthatunk.

A pénztári szektor nagy részét, az egészségpénztárak kivételével a lassú és folyamatos taglétszámcsökkenés jellemzi. Ezt a változást a vagyon alakulása 2012 második felében nem követte, mivel a piaci árfolyamok emelkedése több mint ellensúlyozta a kilépések és egyösszegű kifizetések miatti csökkenést. Továbbra is fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az önkéntes pénztárak fontos elemei lehetnének egy öngondoskodást erősítő koncepciónak, miközben a kiépült egészségpénztári infrastruktúra, amely több mint 1 millió tagot szolgál ki, egy átfogó népegészségügyi koncepció részét képezhetné, ahogy ezt korábbi jelentésünkben már javasoltuk is.

2013. június 10.

Kapcsolódó anyagok

[A Felügyelet 2013. évi első kockázati jelentése \(2013. június\) \(teljes szöveg\)](#)

[A Felügyelet 2013. évi első kockázati jelentése - Melléklet \(2013. június\)](#)

GrEnergie: tiltott piacbefolyásolás és hiányos tájékoztatás

Tiltott piacbefolyásolás miatt 20 millió forint bírságot szabott ki a PSZÁF a GrEnergie Corporation Nyrt.-re ma publikált határozatában. A társaságra a közzétételi és tájékoztatási kötelezettségek elmulasztása miatt egy másik PSZÁF-határozat további 8 millió forintnyi felügyeleti bírságot is írótt.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) 2011. év végén a GrEnergie Corporation Nyrt.-t (korábbi nevén KREDITJOG Corporation Nyrt.) a nyilvános értékpapír kibocsátókra vonatkozó közzétételi és tájékoztatási szabályok megsértése miatt – felügyeleti bírság kiszabása mellett – a jogszabálysértő állapot megszüntetésére és a vonatkozó jogszabályok jövőbeni betartására kötelezte. A PSZÁF 2012 októberétől utóvizsgálat keretében ellenőrizte a korábbi határozatában foglaltak végrehajtását, s ennek során a piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértésére vonatkozó gyanú merült fel a társaságnál.

A PSZÁF a felmerült gyanú alapján megindított piacfelügyeleti eljárását lezáró határozatában megállapította: a GrEnergie Corporation Nyrt. által – a 2011. évben megvalósult alaptőke-emelés összegére vonatkozóan – nyilvánosságra hozott információk kapcsán sérültek a tőkepiacról szóló törvény piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó rendelkezései.

A GrEnergie Corporation Nyrt. által közzétett, az alaptőke-emelést elhatározó egyes közgyűlési határozatokban szerepelt ugyanis, hogy a tőkeemelés – részben – nem pénzbeli hozzájárulás (apport) szolgáltatásával valósul meg, melynek értéke 600.500.000 forint. A fentiekre tekintettel a PSZÁF szakértő bevonásával megállapította, hogy az apport tárgyaül szolgáló Hydro-Min2010 Kft. üzletrészenek (tőkéjének) meghatározó részét (99,9 százalékát) képező know-how (és így a nyilvánosságra hozott közgyűlési határozatokban szereplő nem pénzbeli hozzájárulás) nem bír vagyoni értékkel. Így a GrEnergie Corporation Nyrt. – az ezen apport értéket tartalmazó közgyűlési határozatok közzétételével – hamis információt hozott nyilvánosságra.

Mint a vizsgálat feltárta, a GrEnergie Corporation Nyrt. a tőkeemelés során nem az adott helyzetben elvárható gondossággal járt el, ugyanis a gazdasági társaságokról szóló törvényt megsértve az alaptőke-emelés során nem készítetett független könyvvizsgálói jelentést az apport értékeléséről és leírásáról. Az adott gondossággal eljárva ugyanis tudatában kellett volna lennie az apportált üzletrész valós értékének, és annak, hogy az általa az üzletrész értéke kapcsán közzétett információ hamis.

A PSZÁF a hamis információ nyilvánosságra hozatala miatt kiszabott 20 millió forint piacfelügyeleti bírság megállapításakor figyelembe vette azt is, hogy a GrEnergie Corporation Nyrt.-vel szemben korábbi jogsértések miatt már több alkalommal kellett intézkednie.

A PSZÁF az utóvizsgálat során megállapította: a társaság – a korábbi felügyeleti kötelezések ellenére – nem szüntette meg a főként a tájékoztatási és közzétételi kötelezettségének teljesítésére vonatkozó hiányosságokat. Így nem jelentette meg a vizsgált időszakban – a hivatalos közzétételi helyként meghatározott – honlapján a jogszabály által előírt információkat, tájékoztatásait (időszakos jelentéseit, vezetőségi beszámolóit) számos esetben késedelmesen és hiányosan tette közzé, az audit bizottság egyik tagja sem rendelkezett a törvény által előírt számviteli és/vagy könyvvizsgálói végzettséggel, továbbá az audit bizottság nem látta el a jogszabály alapján a hatáskörébe tartozó feladatokat. A PSZÁF mindezek miatt az utóvizsgálatot lezáró határozatában 8 millió forint bírságot rótt ki a társaságra.

2013. június 3.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: GrEnergie: tiltott piacbefolyásolás és hiányos tájékoztatás](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-PJ-III-B-8/2013. számú határozata a GrEnergie Corporation Nyilvánosan Működő Részvénytársasággal \[korábbi nevén: KREDITJOG Corporation Nyilvánosan Működő Részvénytársaság \(székhely: 1137 Budapest, Újpesti Alsó – Carl Lutz rakpart, Klaris Irodaház – rakpart 29.\)\] \(Ügyfél\) szemben piacfelügyeleti bírság kiszabásáról piacbefolyásolás miatt](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-PJ-III-B-19/2013. számú határozata a GrEnergie Corporation Nyilvánosan Működő Részvénytársasággal \[korábbi nevén: KREDITJOG Corporation Nyilvánosan Működő Részvénytársaság \(székhely: 1137 Budapest, Újpesti Alsó – Carl Lutz rakpart, Klaris Irodaház – rakpart 29.\)\] szembeni felügyeleti intézkedések alkalmazásáról és intézményi bírság kiszabásáról](#)

Hiányosan hirdette meg a hitelkártya-feltételeket a TESCO

Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt 20 millió forint bírságot szabott ki a PSZÁF a TESCO Global Zrt.-re határozatában, és megtiltotta a jogsértő gyakorlat folytatását. A társaság egy, a saját márkanévét hordozó hitelkártyára vonatkozó hirdetéseinél a hitel számos, kötelezően feltüntetendő jellemzőjét nem tette közzé.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) fogyasztói jelzés alapján célvizsgálatot folytatott le annak kapcsán, hogy a TESCO Vásárlókártyára (hitelkártyára) vonatkozó hirdetési tevékenység megfelel-e a jogszabályban előírtaknak. A PSZÁF a fogyasztóvédelmi eljárását lezáró határozatában megállapította: az egyik hazai hitelintézet függő ügynökeként eljáró

TESCO Global Zrt. a hirdetések kapcsán elkövetett mulasztással tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

A TESCO Global Zrt. a hirdetésekben a hitelkártya THM értéke mellett annak kamatát is közzétette. A fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló törvény szerint azonban, ha egy szolgáltató hir-

detéseiben a THM mellett - a saját megfontolása szerint kiválasztott - egyéb, a hitelt jellemző számadatot is megjelöl, akkor egyúttal reprezentatív példával (hitelkártyánál 375 ezer forint hitelösszeggel és 1 év futamidővel számítva) be kell mutatnia többek közt a hitelért fizetendő teljes díj mértékét, a fogyasztó által fizetendő teljes összeget, a törlesztőrészek összegét, illetve a hitel futamidejét is. E hiteljellemzők megadása helyett azonban a TESCO Global Zrt. „nem értelmezhető” szöveget tüntetett fel a katalógusaiban.

A PSZÁF határozata szerint a TESCO Global Zrt. mulasztásával tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg, ugyanis a reprezentatív példa alkalmazását a jogalkotó azért írta elő, hogy segítse a fogyasztókat a számukra legmegfelelőbb hiteltermék kiválasztásában. Az a körülmény, hogy a TESCO Global Zrt. a reprezentatív példát hiányosan, egyes, lényeges paramétereit tekintve „nem értelmezhető” jelöléssel látta el, akadályozta a fogyasztókat abban, hogy a különböző hiteltermékeket objektív szempontok alapján összehasonlíthassák, és ezen összehasonlítás eredményeképpen legyenek képesek dönteni arról, hogy melyik hitelt is kívánják igénybe venni, s e szerint kötelezettséget vállalni a hitel visszatérítésére.

A PSZÁF a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt kiszabott 20 millió forint fogyasztóvédelmi bírság megállapításakor figyelembe vette, hogy a társaság a jogsértő állapotot huzamos időn át, országos szinten tartotta fenn: a hitelkártya hiányos hirdetési 2011 áprilisa és 2012 májusa között összesen 172 lapszámban jelentek meg, így a jogsértés a fogyasztók rendkívül széles körét érintette.

A társaság 2012 március-áprilisi hirdetéseiben továbbá a banki hirdetményektől eltérő, annál magasabb THM értéket (42,6 százalék helyett 45,3 százalékot) tüntetett fel a hitelkártyára vonatkozóan. A fogyasztók viszont e periódusban is ténylegesen a banki hirdetmények szerinti alacsonyabb THM értékű hitelt kapták, így anyagi hátrány nem érte őket. A PSZÁF megtiltotta a jogsértő gyakorlat folytatását.

2013. június 12.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: Hiányosan hirdette meg a hitelkártya-feltételeket a TESCO](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-FH-I-B-188/2013. számú határozata a TESCO-GLOBAL Áruházak Zrt. számára](#)

Volksbank: jogsértő új díj és számítási mód a tranzakciós illeték áthárítására

Új díjfajta bevezetésével és díjszámítási módszer megváltoztatásával jogsértően terhelte tovább a tranzakciós illetéket ügyfeleire a Volksbank – állapította meg a PSZÁF határozatában. A hatóság 21 millió forint bírságot szabott ki a bankra, megtiltotta a jogsértés folytatását és kötelezte a jogtalanul beszedett bő kétszázmillió forint ügyfeleknek történő visszafizetésére augusztus közepéig.

A Magyarországi Volksbank Zrt.-nél (Volksbank) hivatalból elvégzett vizsgálat megállapította: a bank 2013. március 2-től „Könyvelési díj” elnevezéssel új díjat vezetett be 20, már meglévő számlacsomagja és 2 ugyanilyen bankkártyája esetében, a hitelintézet által elismerten a tranzakciós illeték áthárításának céljából. A hitelintézeti törvény rendelkezése szerint azonban új díjfajta bevezetésével a szerződés egyoldalúan nem módosítható. A módosításhoz a bank nem kérte az ügyfelek aktív hozzájárulását, csak annak hallgatólagos elfogadását vagy a szerződés felmondását tette lehetővé számukra.

A Volksbank ezt megelőzően, 2013. február 11. és március 1. között – a „Könyvelési díj” életbe lépéséig – 20 számlacsomagjánál az ügyfelekre nézve hátrányosan módosította a szerződésekben foglalt díjszámítási módot is, úgy, hogy a korábbi fix összegű helyett százalékos mértékű (de meghatározott minimumdíjat is tartalmazó) metódust vezetett be. A számítási módszer egyoldalú megváltoztatását viszont szintén tiltja a hitelintézeti törvény.

A történetek miatt a PSZÁF a jogsértő magatartás további folytatásának azonnali megtiltása mellett összesen 21 millió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki a Volksbank számára. A PSZÁF egyúttal kötelezte a hitelintézetet: legkésőbb 2013. augusztus 15-ig fizesse vissza ügyfeleinek a tőlük „Könyvelési díj” jogcímen, illetve a díjszámítási mód megváltoztatásával a határozat kézhezvételéig jogszabálysértő módon beszedett díjak összegét. A hitelintézet a vizsgálat adatai szerint 2013. május elejéig

össességében mintegy 233 millió forintnyi díjat szedett be jogszerűtlenül, így az intézménynek ezt az összeget kell visszatérítenie ügyfeleinek.

Mint emlékeztet, a PSZÁF idén januárban rendkívüli adatszolgáltatás keretében kért információkat a hazai pénzforgalmi szolgáltatóktól arra vonatkozóan: a tranzakciós illetékről szóló jogszabály tavaly július végi kihirdetésétől fogva módosítottak-e szolgáltatási díjaikon, vezettek-e be új díjat, változtattak-e díjszámítási módszerükön, s mindezt mely megalapozó dokumentumok alapján végezték. Az első adatszolgáltatási válaszok alapján a PSZÁF márciusban fogyasztóvédelmi témavizsgálatot indított több pénzforgalmi szolgáltatónál.

A hatóság e piaci szereplők esetében jelenleg is vizsgálja azok tranzakciós illeték bevezetésével kapcsolatos lépéseit. Az eljárások eredményét a PSZÁF – az eddigi gyakorlatának megfelelően – nyilvános határozataiban teszi közzé.

2013. június 14.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: Volksbank: jogsértő új díj és számítási mód a tranzakciós illeték áthárítására](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének H-FH-I-B-191/2013. számú határozata a Magyarországi Volksbank Zrt. számára](#)

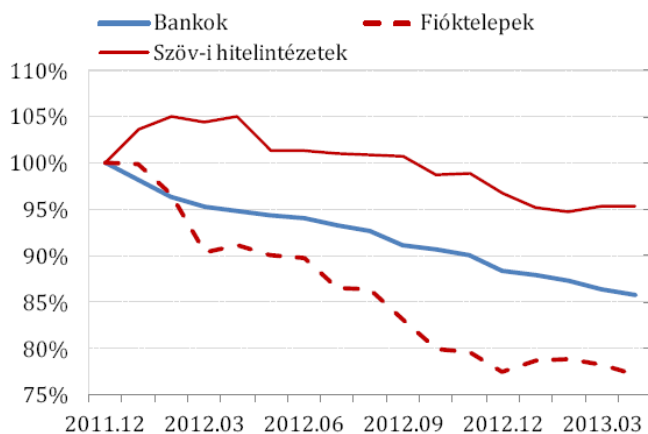
Gyorselemzés – a hitelintézeti szektor a 2013. áprilisi adatok alapján

A részvénytársasági hitelintézetek, hitelintézeti fióktelepek, szövetkezeti hitelintézetek adatainak gyorselemzése az adott idősorokban először megjelenő, legfrissebb adatokra tér ki. A mérlegadatokat árfolyamszűrt elemizzük, az ettől való eltérést külön jelezzük.

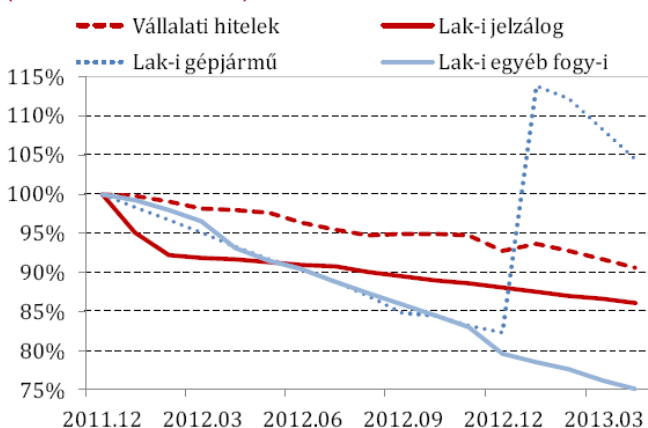
A hitelintézetek ügyfélhitel állománya, és ezen belül mind a vállalati, mind a háztartási hitelkihelyezések állománya tovább zsugorodott. Folytatódott a háztartási megtakarítók hitelintézeti betétektől való elfordulása is: betétállományuk csökkent, miközben állampapír és befektetési jegy állományuk emelkedett.

A hitelintézetek ügyfélhitel állománya 2013 áprilisában 0,8%-kal, a megelőző havinál 0,2 százalékponttal kisebb mértékben esett vissza. A vállalati hiteleknel a megelőző havival megegyező mértékű, 1,1%-os volt az összehúzóódás, a háztartások hitelállományának havi csökkenése viszont 0,1 százalékponttal, 0,7%-ra gyorsult.

A hitelintézetek hitelállományának alakulása (2011 december = 100)

A hitelintézetek vállalati és háztartási hiteleinek alakulása (2011 december = 100)

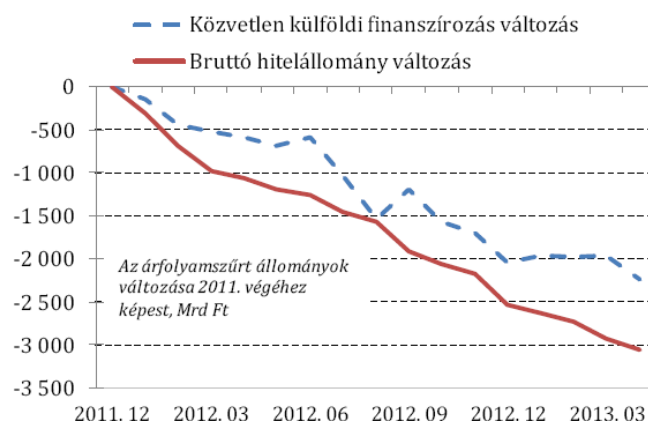

A lakossági hitelezésen belül visszaesés következett be a jelzáloghitelek között csakúgy, mint a gépjárműhitelek esetében, és az egyéb fogyasztási hitelek állománya is zsugorodott április folyamán. (A gépjárműhiteleknek az ábrán látható januári megugrását egyetlen gépjárműfinanszírozó pénzügyi vállalkozásnak a tulajdonos bankba történt beolvadása okozta.)

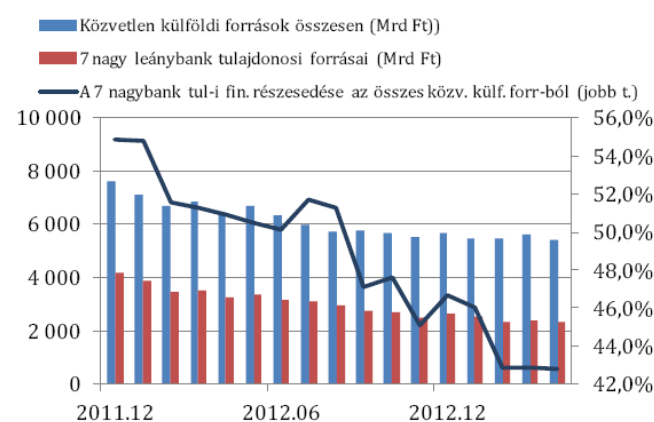
A hitelintézetek közvetlen külföldi finanszírozása az idei év első három hónapjában közel szinten maradt, áprilisban azonban ismét csökkent. Ennek következtében valamelyest zárult a külföldi finanszírozás változás és a hitelállomány változás közötti, korábban szélesre nyílt olló. A külföldi finanszírozás csökkenése mind a bankszektort, mind a fióktelepeket jellemezte. Kismértékben tovább csökkent a hét nagy, külföldi tulajdonú leánybank tulajdonosi finanszírozásának részesedése a bankszektor összes közvetlen külföldi finanszírozásán belül.

Habár csökkent a hitelintézetek szuverén eszközeinek (állampapírok és jegybanksi eszközök, elszámolási számlák nélkül) állománya, az ennél gyorsabban zsugorodó mérlegfőösszegen belüli arányuk áprilisban 0,3 százalékponttal, 24,6%-ra nőtt. A hitelintézetek tehát a hitelezés bővítése helyett továbbra is inkább állampapírban és jegybanksi eszközökben tartják forrásait.

A hitelintézetek hitelállományának és külföldi finanszírozásának változása

A bankok közvetlen külföldi, tőkén kívüli finanszírozása (árfolyam szűrt)

A jegybanki alapkamat csökkentési sorozat hitelintézeti befektémekre átglyűrűző hatása biztosan szerepet játszott abban, hogy a hitelintézetek belföldi ügyfeleinek betétállománya 1,3%-kal visszaesett április folyamán. A háztartási betétek állománya már márciusban is (akkor 1%-kal) csökkent, a visszaesés mértéke áprilisra 1,7%-ra emelkedett. Folytatódott tehát az a folyamat, amely szerint a háztartások a hitelintézeti betétektől más befektetési formák felé fordulnak: amíg a háztartások hitelintézeti betétállománya (árfolyam szűretlenül) 145,1 milliárd forinttal csökkent, addig állampapír állományuk 78,8 milliárd forinttal, befektetési jegyeik állománya pedig 95,6 milliárd forinttal nőtt április folyamán.

2013. június

Kapcsolódó anyagok

[Gyorselemzés: Hitelintézeti aktivitás - 2013. áprilisi statisztikai adatok](#)

[Részvénytársasági hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2013. áprilisi adatokkal\)](#)

[Hitelintézeti fióktelepek idősorai \(frissítve a 2013. áprilisi adatokkal\)](#)

[Szövetkezeti hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2013. áprilisi adatokkal\)](#)

Gyorselemzés – 2013. április befektetési szolgáltatói adatok

A befektetési vállalkozások havi mérleg, a befektetési szolgáltatók havi forgalmi és idegen tulajdonú értékpapír adatai.

A befektetési szolgáltatók 12-havi összesített forgalmának csökkenése megállt a saját számlás havi forgalom stabilizálódása és a befektetési vállalkozások bizományosi forgalmának folyamatos, az ügyfelek növekvő aktivitásával magyarázható bővülése következtében. A kezelt ügyfélvagyon a márciusi mérsékelt korrekció után áprilisban tovább bővült. A pozitív folyamat elsősorban volumenhatással, másodsorban eszközár-változással magyarázható.

A befektetési szolgáltatók havi forgalmának közel egy éve látható stabilizálódása hatására a 12-havi összforgalom trendszerű csökkenése áprilisban megállt. Ez elsősorban a hitelintézeti szolgáltatók fedezeti csereügyletei által dominált saját számlás forgalom alakulásának köszönhető. Az ügyfelek aktivitását jelző, és a befektetési szolgáltatási tevékenységen realizált jutalék- és díjbevételeket befolyásoló - az áprilisi összforgalom mintegy 13%-át kitevő - bizományosi forgalom már 2012 augusztusa óta pozitívan járul hozzá a forgalmi trendekhez.

A bizományosi forgalom növekedésének hátterében elsősorban a befektetési vállalkozások által, döntően deviza-belföldiek megbízásából bonyolított, tőzsdén kívüli származtatott forgalom folyamatos és 2013-ban felgyorsult bővülése áll. Pozitív az is, hogy az azonnali ügyletek forgalma hosszabb ideje stabil. A megbízásszámok alakulása arra utal, hogy az elmúlt időszakban inkább a közepes, vagy nagyobb ügyfelek aktivitása volt meghatározó. Az is látható, hogy minden ügyfélcsoport növelte tranzakciós aktivitását, de az azonnali ügyleteknél ez a megbízások átlagos forint értékének csökkenése mellett következett be.

A márciusi elbizonytalanodás után áprilisban tovább nőtt a befektetési szolgáltatók idegen tulajdonú értékpapírjainak piaci értéken vett állománya. A kezelt vagyon a szolgáltatók közel 80%-nál, szolgáltatói típushoz való hovatartozástól függetlenül bővült, a változás mégis koncentrált volt: az áprilisi 4%-os bővülés négy nagyobb hitelintézeti és hitelintézeti fióktelepi szolgáltató, döntően volumenváltozásra visszavezethető állománynövekedésének hatására következett be. A korábbi hónapok tendenciáival ellentétesen, és döntően az említett hitelintézeti szolgáltatók ál-

Befektetési szolgáltatók alatt a befektetési vállalkozásokat, a külföldi befektetési vállalkozások magyarországi fióktelepeit, a hitelintézeti részvénytársasági, valamint a hitelintézeti fióktelepi formában működő befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére engedéllyel bíró és ténylegesen tevékenységet folytató intézményeket értjük.

lampapír vásárlásai nyomán, áprilisban számottevően csökkent a viszonylag kockázatosabb értékpapírok állománya és a teljes állományon belüli aránya is (az eszközár-változásból eredő hatásokat kiszűrve).

2013. június 21.

Kapcsolódó anyagok

[Gyorselemzés - 2013. áprilisi befektetési szolgáltatói adatok](#)

[Befektetési vállalkozások idősorai \(frissítve a 2013. áprilisi adatokkal\)](#)

[Befektetési alapok idősorai \(frissítve: 2013. I. negyedéves adatokkal\)](#)

[Befektetési szolgáltatók kereskedési adatai és idegen tulajdonú értékpapír-állománya \(frissítve a 2013. áprilisi adatokkal\)](#)

Hasznos tanácsok az árvízzel érintett ingatlanok károsultjai részére

A dunai árhullám okozta árvízi helyzet kapcsán összegyűjtöttük a legfontosabb tudnivalókat a kártalanítással, helyreállítással kapcsolatban.

Adunai árhullám által okozott rendkívüli árvízi helyzet következtében a lakott területeket is elöntő víz sok ingatlanban okozott kárt. Amennyiben rendelkezünk lakásbiztosítással, minél hamarabb jelentsük be a biztosítónál kárunkat, hogy anyagi segítséget kaphassunk a helyreállításban. Fontos, hogy a kárszakértő megérkezéséig dokumentáljuk, és lehetőleg fotóval, videóval rögzítsük a károkat. Gyors segítséget jelenthet, ha a biztosító megelőlegezi a kárkifizetést, illetve bizonyos szolgáltatóktól lehetőség van egyszeri gyorssegély igénylésére is.

Az árvízi károk rendezésére vonatkozó legfontosabb tudnivalók a következők:

- Győződjünk meg, hogy rendelkezünk-e élő lakásbiztosítással a károsult ingatlanra, illetve, hogy annak fedezete kiterjed-e az árvízi károkra, s a fedezet pontosan mire vonatkozik (érvényes-e pl. a melléképületekre, tárolt terményekre, stb.). Bár a lakásbiztosítások túlnyomó többségénél az alapkockázatok közé tartoznak az elemi károk – árvíz, vihar, földrengés, tűzkár –, előfordulhat, hogy bizonyos esetekben a biztosító nem, vagy csak részbe-

ni kártérítést fizet az áradás okozta károkra. Lényeges, hogy a lakásbiztosítás a szerződési feltételekben foglaltak szerint az ártérben épült és elhelyezett vagyontárgyakban keletkezett károkra jellemzően nem nyújt fedezetet. Figyeljünk arra is, hogy az árvíz nem egyenlő a belvízzel, fontos tisztázni, hogy erre is kiterjed-e a biztosításunk. Belvízkárok megtérítésére a jelenleg hatályos lakásbiztosítási szerződések döntő többsége esetében nincs mód.

- Ellenőrizze, hogy a biztosítási díjakat rendben befizette-e. Csak akkor igényelhetünk kártérítést, ha az esedékes biztosítási díjat időben megfizettük. Ellenkező esetben a biztosító megtagadhatja a kárfizetést.
- A teljes kárösszeg kifizetésének feltétele, hogy a biztosított kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettsége körében minden tőle elvárható óvintézkedést megtegyen, például:
 - A vízre érzékeny berendezéseket, ingóságokat a veszélyeztetett területekről az áradással várhatóan nem érintett, magasabb helyre kell telepíteni vagy elszállítani.
 - Szükség esetén gondoskodni kell az áramtalanításról.
 - Ha a káresemény nem lehet elkerülni, a károsodott eszközt, berendezést a kárszemle időpontjáig meg kell őrizni, ezzel is megkönnyítve a kárfelmérést.
- A káresemény észlelését követően elsőként arról győződjünk meg, hogy van-e közvetlen életveszélyt jelentő károsodás az épületen. Ha szükséges, mielőbb értesítsük a katasztrófa-védelmet vagy a tűzoltóságot.
- A kárbejelentést ne halogassuk! Ne várjuk meg, míg teljesen levonul az árvíz! A lehető leghamarabb tegyünk bejelentést.
- A gördülékeny ügyintézés érdekében a legtöbb biztosító lehetőséget nyújt a kár telefonos ügyfélszolgálaton vagy interneten keresztül bejelentésére. A biztosítók a kötvényszám, szerződésszám hiányában is azonosítani tudják az ügyfelet, de a gyorsabb ügyintézés érdekében érdemes azokat előkészíteni.
- Fontos, hogy megadjuk a pontos telefonos elérhetőségünket, hogy a biztosító kárszakértője a kárbejelentést követően mihamarabb felvehesse velünk a kapcsolatot.
- Szükség esetén a biztosító előleget folyósíthat, a kárelhárítási munkálatok mielőbbi megkezdése érdekében. Az erre vonatkozó igényünket feltétlenül jelezzük!
- Tájékozódjunk arról is, hogy szerződésünk alapján van-e lehetőség arra, hogy a biztosító ideiglenesen fedezze a lakásbérlet költségeit abban az esetben, ha az illetékes hatóság lakhatatlanná nyilvánította az áradással érintett ingatlant.
- A biztosítások jelentős része tartalmazza, hogy a biztosító fizeti a takarítás, fertőtlenítés költségeit is, de szerződésenként eltérő mértékű lehet a térítés összege.

- Amennyiben a kárszakértő az árvíz levonulása után tudja a károkat felmérni, célszerű a hatékony kárrendezés érdekében összeírni a károsodott vagyontárgyak listáját. Nagyobb értékű ingóságok (pl. elektronikai cikkek) esetében a biztosító kérheti, hogy az ügyfél a vásárlási számlával igazolja azok korábbi meglétét.
- Célszerű fotót vagy videofelvételt készíteni a helyszínről, hogy rendelkezésünkre álljanak a káreseményt követő állapotot rögzítő bizonyítékok.
- Fontos, hogy minden, a helyreállítással kapcsolatos számlát őrizzünk meg, hogy szükség esetén azt bemutathassuk a biztosítónak.

- Egyes biztosítók kényelmi szolgáltatásként ajánlhatnak szakembereket annak érdekében, hogy megkönnyítsék a helyreállítási munkálatokat. Az ajánlott szakemberek igénybevétele nem kötelező, de előnyös abból a szempontból, hogy a biztosító közvetlenül a szerződött szolgáltató partnerével számol el, így a biztosítottat megkímélik attól, hogy a szakemberrel előre rendezze az anyagiakat.

Amennyiben gépjárműben keletkezett kár, érdeklődjünk, hogy a casco biztosítás nyújt-e fedezetet az árvíz okozta „elemi” károokra is. A biztosító a szerződésben szereplő fedezeti összegig téríti meg az így keletkezett károkat.

Jó, ha tudja, hogy a biztosító csak akkor áll helyt, ha rendszeresen fizettük a biztosítás díját!

Ha a biztosító már értesített bennünket arról, hogy a díjfizetés elmulasztása miatt megszűnt a biztosításunk, hiába próbáljuk rendezni a díjat, az csak a jövőre jelent védelmet.

2013. június 13.

[Hasznos tanácsok az árvízzel érintett ingatlanok károsultjai részére](#)

Megjelent a PSZÁF-kisfilmek utolsó epizódja

2011 ősze óta megjelenő, összesen 32 epizódból álló filmsorozat valamennyi része megtalálható a [PSZÁF honlapján](#).

A legújabb PSZÁF kisfilm a pénzügyi közvetítőkkel kapcsolatos fontosabb tudnivalókra hívja fel a figyelmet.

Pénzügyi közvetítőkkel gyakran találkozhatunk a mindennapokban, így érdemes tisztában lenni az üzletkötéshez kapcsolódó fontosabb tudnivalókkal. Az ügynökök közvetítői engedélyei

ellenőrizhetők a Piaci szereplők menüpontban, a [Közvetítők keresésénél](#). A sorozat összes epizódja megtekinthető a PSZÁF [Facebook-oldalán](#) és [Youtube-csatornáján](#).

2013. május 31.

Szabályozatlan területen tesz rendet a pénzügyi fogyasztóvédelem

A pénzügyi rendszer egyik legfontosabb tőkéje a bizalom, amelynek helyreállítása az elmúlt évek után kulcskérdés. Ebben kap kiemelt szerepet a pénzügyi fogyasztóvédelem, amely a válság kitörése előtt nem létezett Magyarországon, azóta viszont az európai gyakorlatnak megfelelően fejlődik – mondja Balogh László, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) leköszönt alelnöke. Az interjú a [Tanácsadó című magazin V. évfolyamának 2. számában](#) jelent meg.

Jelentős mértékben erősödött az elmúlt években a pénzügyi fogyasztóvédelem súlya, amely Magyarországon 2007-2008 előtt nem is igen létezett. Az Ön véleménye szerint mi a legfontosabb szerepe ennek a területnek, és mi a legnagyobb értéke a fogyasztók, illetve a piaci szereplők felé?

A pénzügyi válság volt az az esemény, ami rávilágította a figyelmet, hogy a pénzügyi termékek olyannyira speciálisak és bonyolultak, amelyekkel kapcsolatban az egyszerű, egyéb termékekhez kapcsolódó fogyasztóvédelem nem kezelhető. Speciális odafigyelést, külön szakértelmet igényel ez a terület. Ez a felismerés, illetve hogy ezek a termékek elárasztották a piacot, egyre bonyolultabbak lettek, illetve hogy ezek a termékek már nem csak profi befektetőknek álltak a rendelkezésére, hanem mindenki, a lakossági ügyfelek számára is elérhetőek lettek azért volt aggályos, és veszélyes, mert közben a beépült kockázatokat a fogyasztó nem látta, nem láthatta. Maga a válság ebből a jelenségből indult ki, nem voltak tudatában a kockázatoknak a fogyasztók. Ezt egy egyszerű fogyasztóvédelmi kérdésnek titulálták a szakértők, míg végül ez lett az egész globális pénzügyi válság kiváltó oka volt. A következtetés pedig az volt, hogy ha a fogyasztók széles tömegei olyan termékeket vásárolnak be, amelyekben a kockázatokat nem ismerik, az a teljes pénzügyi rendszer szintjén generálhat olyan kritikus helyzeteket, amelyeknek már prudenciális hatásai is vannak, amellet megrengeti a bizalmat a pénzügyi szektorral szemben, miközben a rendszer egyik legfontosabb tőkéje a bizalom. Mindez pedig így már egy prudenciális kérdés lett, innen pedig eljutunk oda, hogy a szektor egészének is az az érdeke, hogy a közvetítő rendszer működjön, ami pedig akkor működik, ha a kölcsönös bizalom adott. A válság után az egyik legfontosabb kérdés az, hogy ezt a bizalmat hogyan lehet helyreállítani. Úgy, hogy a közjó érdekében a hatóságok beavatkoznak, segítenek. Úgy, hogy ezen a területen igyekeznek olyan szabályrendszert, ajánlásrendszert, normarendszert felépíteni, amelyek alapján a fogyasztói alapvető jogok biztosítása valamilyen harmonizált módon megfelelő. Ez pedig érték, mindkét fél számára. Van 5 olyan alapjog, amelyet a fogyasztónak biztosítani kell a pénzügyi szolgáltatások területén is, ezzel viszont a válság előtt nem foglalkoztak. Ugyanolyan joga van például a reklamációhoz, mintha egy fogyasztási cikket vásárolna. Ez triviális, mégsem így mű-

ködött. Ahhoz is joga van, hogy kérdéseire meghatározott időn belül választ kapjon. Joga van a tájékoztatásokhoz, és az igényelt szolgáltatásokban rejlő kockázatok megértéséhez, ezt nevezzük transzparenciának. Fontos a korrekt, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás. De ugyanígy a viták elrendezésének a joga is fennáll.

Mindezek alapján szükségszerű volt a felügyelet jogköreinek, hatásköreinek, eszköztárának kibővítése?

Úgy gondolom, mindenképpen. A felügyeletnek 2010 januárja előtt semmilyen fogyasztóvédelmi hatósági jogköre nem volt. Mit csináltunk azóta? A fogyasztóvédelmi típusú szabályok betartatása, valamint az ezzel kapcsolatos vizsgálatok, témavizsgálatok kezdeményezése kiemelt feladatunk. A fogyasztók csalódottabbak, sokkal hamarabb bukkannak vélt vagy valós problémákra, a felügyeletnek pedig ezzel kapcsolatban policy típusú feladatai vannak: a szabályalkotás és a javaslattevés. Emellett véleményezzük a jogalkotói tervezeteket, vagy létező jogszabályokat is, hiszen ezek a szabályok a jogalkotói akarattal ellentétben nem mindig világosak. Ha látjuk az anomáliákat, a jogalkotó felé rendszeresen jelezzük, hiszen valóban a kiszámíthatóságot tartjuk szem előtt.

A másik fontos kérdés, hogy 2011 januárja óta a felügyeletnek rendeletalkotási joga is van, 2012 januárjától pedig kifejezetten fogyasztóvédelmi témájú rendeleteket is kiadhat. A maga helyén, és a maga szintjén immár a panaszkezelés tekintetében 7 rendelet megjelent ez idő alatt. Fontos az adatszolgáltatás kérdése is, mert az stratégiai iránya a felügyeletnek, hogy mindig kellő információnk és adatunk is legyen arról, milyen mozgások vannak a piacon, milyen új típusú termékek jelennek meg, milyen tendenciák indulnak el, hiszen nekünk ezeknek a fogyasztói kockázatait kell bemérnünk.

A szabályozói oldal aktivitásának növelése közben előfordulhat, hogy bár jó szándék alapján, de az akarat átcsúszik a túlszabályozás irányába, amely inkább teher lesz a piaci szereplőknek is, miközben nem feltétlenül szolgálja a fogyasztók érdekeit. Ön szerint a pénzügyi fogyasztóvédelemben megtalálták az egészséges egyensúlyt?

Azt gondolom, hogy gyakorlatilag egy szabályozatlan területre jött be egy szabályozás. Ez egyértelmű, hogy bizonyos teherrel jár, de meggyőződésem, hogy ez hosszútávon az iparág érdeke is. Ha ez a szabályozás abba az irányba mozdítja el az intézmények gondolkodását, hogy a beérkező panaszokat ne csak egy válaszléssel „intézzék el”, hanem kezdjék el elemezni a mögöttes problémákat, akkor jó úton vagyunk, márpedig erre látnunk jó példákat. Vagyis célunk, hogy épüljön be a management-gondolkodásba az, hogy valóban kielemezzik a panaszokat, és ezek alapján igyekeznek a termékeket, az értékesítési csatornákat is finom hangolni, ha szükséges. Ez pedig lassan segíteni fog helyreállítani a bizalmat, ami, ahogy az elején említettem, az elsődleges célja az iparágunk. Nem cél viszont, hogy túlszabályozzunk.

Aktuálisan mik a legkritikusabb területek, termékek, amelyekkel kapcsolatban még mindig sok panasz érkezik, amelyekkel kapcsolatban még van mit tenni?

A devizahitelekkel kapcsolatos problematika még mindig egy nagy halmaz, de hozzáteszem, hogy ez egy öröklött probléma. 2010 nyaratól ugyan nem lehet devizalapú jelzáloghitelt nyújtani, de az a hatalmas állomány, amely még létezik, különösen nagy terhet ró a lakosságra, és hatalmas problémát jelent ma is. A pénzpiac mindenképpen vezet a panaszok tekintetében. A biztosítási arányszám változó: a pénzügyi rendszer egészében 2012-ben 337 ezer olyan panasz keletkezett, amely eljutott a szolgáltatókhoz. Ennek durván 11 százaléka biztosítási, és durván 87 százaléka pénzpiaci panasz volt. Ezekből ugyanakkor tavaly nem egészen 8000 jutott el a felügyeletig is, ami azért is különösen jó eredmény, mert a panaszok számában egyébként 2011-hez képest mintegy 20 százalékos növekedés látszik. Vagyis, a pénzügyi szektor szereplői megtanulták kezelni ezeket a panaszokat, ami pozitív fejlemény. Ami a konkrét bejelentéseket illeti: a fő probléma a panaszkezelés, illetve a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat, hiszen vannak kevésbé jogkövető, kevésbé fegyelmezett szolgáltatók is, igaz egyre kevesebben. Ami pedig tisztán látszik, hogy a legnagyobb arányban az ilyen típusú problémák ott fordulnak elő, ahol jelentősen támaszkodnak közvetítői értékesítésre.

A közvetítői piaccal kapcsolatos problémáit többször megfogalmazta már a felügyelet, hozzájuk kapcsolódva a legszeszintivebbnek számító unit-linked típusú termékekről is tavaly adott ki egy ajánlást. Ezek által kezd tisztulni ez a piac?

Ez egy hihetetlen fontos kérdés, különös tekintettel arra, hogy ezzel a termékkel sokszor évtizedekre kötelezik el magukat az ügyfelek, kiszállni belőle szinte csak veszteséggel lehet, amit nem tudnak ők sem, ahogy azt sem, hogy a jogszabály értelmében az első 30 napban jogkövetkezmény nélkül felmondható lenne a szerződés. Hosszútávon ez is a bizalom megtartására szolgál, csak sajnos ez a lehetőség nem ismert az ügyfelek előtt. Az a gond, amit mi látunk, hogy itt a biztosító, és a fogyasztó érdeke nagyon szépen közelíthető egymáshoz, de közbejön a közvetítő, aki viszont a javadalmazási rendszerén keresztül nem ebben érdekelt. Ha elfogadjuk, hogy a fogyasztóbarát magatartás intézményi érdek is, akkor a piaci szereplőknek képesnek kell lenniük arra, hogy a közvetítőket olyan javadalmazási struktúrába vigyék be, amely nem csak a rövid távú érdekeket szolgálja. Ezáltal már tudna tisztulni a piac.

Ehhez szorosan kapcsolódik az MLM rendszerek szabályozásával kapcsolatos felügyeleti szándék, amely a Bit. módosításával hamarosan meg is valósulhat. Mi az az alapprobléma, amit szeretnének megoldani?

Nagyon egyszerű: a kérdés az, mi a pénzügyi szolgáltatások egyik alapkritériuma? Az, hogy olyan terméket kell eladni, ami a lehető legközelebb áll a fogyasztó igényéhez. A pénzügyi terméket azért kell megvenni, mert szükségünk van rá. Bizonyos MLM rendszerekben viszont az első feltétel, hogy értékesítőként magamnak is veszek egy ilyen terméket, pedig nincs rá szükségem, viszont ez előfeltétel. Rákényszerít engem erre a gazda, majd magam is abban leszek érdekelt, hogy kvázi másokat is rákényszerítsek olyan termékek megvásárlására, amire nincs szükségük. Ez az, ami filozófiailag ellen hat. Azt gondoljuk, hogy ennek óriási veszélye van, és óriási károkat okoz. Irreális az is, hogy egy munkanélküli, aki éppen azért veszti meg a unit-linked biztosítást, hogy beléphessen a rendszerbe, fizetni nem fogja tudni, nem beszélve a tájékozottságával, amit aztán „továbbad”, vagyis ez eleve egy aláaknázott mező.

Mire vonatkozik pontosan a tiltás, amit javasolnak?

A tiltás lényege, hogy önmagában ezt az értékesítési módszert zárja ki a jogalkotó, ami annyit jelent, hogy azt a módszert nem lehet majd alkalmazni, amellyel a terméket úgy értékesíti valaki, hogy ezzel munkalehetőséghez jut, miközben más szempontok teljesen elsikkadnak. Van egy adott vizsgálatunk, amelyen belül több mint 1000 szerződés ilyen megoldással született, és ennek 90 százaléka meg fog szűnni díj nemfizetés miatt. Tiltani azt kell, hogy valaki egy munkalehetőség miatt száll be ebbe a rendszerbe, bár érteni nem ért hozzá, mégis tovább értékesít. Ez az értékesítési módszer a misselling gyökere. Óriási torzulást visz ez a rendszerbe.

A unit-linked értékesítés problémái ugyanakkor nem csak az MLM-rendszerben működő közvetítőket érintik, hanem más piaci szereplőket is. Ők milyen intézkedésekre, szigorításokra számíthatnak?

Vannak javaslataink, egyrészt a közvetítők sokkal egységesebb nyilvántartása, kritériumrendszerrel való ellátása, illetve a képzés szigorítása, a képzési színvonal emelése. Előírnánk, hogy rendszeres szakmai továbbképzésben vegyenek részt, ez elemi érdeke a szolgáltatóknak, a biztosítóknak is. Egységes jogszabály kell e tekintetben úgy gondolom: kiszámítható, követhető, átlátható, de nem vitatható módon szigorodó szabályozásra van szükség. A közvetítői értékesítésben a minőségi kontroll kevésbé érvényesül, a javadalmazási rendszer pedig a rövidtávú sikerekben teszi őket érdekeltté, ez viszont megbosszulta, megbosszulja magát. Éppen ezért a jutalékrendszer felülvizsgálata is szükséges, a csepegtető hatást szeretnénk végrehajtani, ahogy például más területeken már mindenfajta bónuszok a hosszú távú szemléletet ösztönzik. Ehhez persze nem kell megvárni bármilyen szabályozást, vannak a piacon ebbe az irányba elmozduló kezdeményezések, a biztosítási piac önszabályozási tevékenysége egyébként is erős.

Varga Veronika

Az EIOPA munkaanyaga az egyéni nyugdíjak közösségi szintű szabályozásáról

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA) egyik folyamatban lévő projektje keretében az egyéni nyugdíjak közösségi szintű szabályozására vonatkozó tervezetet készít elő.

Emunka első állomásaként az EIOPA ezzel foglalkozó munkacsoportja (Task Force on personal pensions) összeállított egy vitaanyagot (Discussion paper on a possible EU-single market for personal pension products), mely a fenti témával kapcsolatos eddigi megállapításait, illetve kérdéseit tartalmazza. Az anyagban megfogalmazott kérdésekre az EIOPA 2013. augusztus

16-ig várja a piaci szereplők válaszait, véleményét. A vitaanyag az EIOPA honlapján az alábbi linken érhető el: <https://eiopa.europa.eu/consultations/consultation-papers/index.html>.

2013. június 25.

Szigorodnak a hitelminősítő intézetekre vonatkozó szabályok

Június 20-tól szigorodnak a hitelminősítőkre vonatkozó szabályok, hogy az érintett szervezetek jobban felelősségre vonhatók legyenek tevékenységeik miatt. Az új szabályok további célja a minősítések túlzott figyelembevételének csökkentése, illetve a minősítési folyamat színvonalának javítása. A hitelminősítőknél fokozniuk kell az államadósság-minősítés átláthatóságát.

Michel Barnier, az Európai Unió belső piacért és szolgáltatásokért felelős biztosa a következőket mondta: „Nagyon örülök annak, hogy a jogszabály mindössze másfél évvel azután hatályba lép, hogy a Bizottság benyújtotta javaslatát. Az új jogszabály értelmében a hitelminősítő intézetek átláthatóbb és felelősségteljesebb magatartást kötelesek tanúsítani az egyes országok hitelminősítése során. Az új szabályok fokozni fogják a versenyt a hitelminősítő piacon, amelyet jelenleg csupán néhány piaci szereplő ural, és elősegítik majd, hogy a pénzügyi piaci szereplők ne hagyatkozzanak túlságosan a hitelminősítésekre. Ez fontos lépés a pénzügyi stabilitás és a pénzügyi intézetek iránti bizalom helyreállítása felé, és segítségével további válságok elkerülhetők meg.”

A hitelminősítők ma a pénzügyi piacok fontos szereplői. A minősítések közvetlenül befolyásolják a befektetők, hitelfelvevők, kibocsátók és a kormányok lépéseit. Például egy cég leminősítése befolyásolhatja azt, hogy mennyi tőkével kell egy banknak rendelkeznie, az államadósság leminősítése pedig a hitelfelvételt drágítja meg egy-egy ország számára. Annak ellenére, hogy 2009-ben és 2010-ben uniós jogszabályok születtek a hitelminősítő intézetekről, az euróövezet adósságválsága a szabályozási keretek szigorítását teszi szükségessé. Ennek eredményeképpen 2011 novemberében a Bizottság javaslatokat terjesztett elő a szabályozási keret megerősítésére és a súlyos gyengeségek kezelésére. Az új szabályok 2013. június 20-án lépnek életbe.

MI VÁLTOZIK AZ ÚJ SZABÁLYOKKAL?

1. CSÖKKEN A HITELMINŐSÍTÉSEK TÚLZOTT FIGYELEMBEVÉTELE

A G20-as kötelezettségvállalásokkal összhangban az új szabályoknak köszönhetően csökken a külső minősítések túlzott mértékű figyelembevétel, azaz a pénzügyi intézmények kötelesek erősíteni saját kockázatbecsléseiket, és nem támaszkodhatnak kizárólag és automatikusan a külső hitelminősítésekre. Az európai

felügyeleti hatóságoknak is kerülniük kell a külső minősítésekre való hivatkozást, kötelesek felülvizsgálni szabályaikat és útmutatóikat, továbbá kötelesek törölni az automatikus mechanizmusok irányába mutató hitelminősítéseket. A szabályozási csomag tartalmaz egy irányelvet is, amely alapján a kollektív befektetési vállalkozások (UCITS), az alternatív befektetési alapkezelők (AIFMD) és a nyugellátást biztosító intézetek (IORPD) csökkenteni kötelesek a külső minősítések figyelembevételét.

2. JAVUL AZ UNIÓS TAGÁLLAMOK ÁLLAMADÓSSÁGÁRA VONATKOZÓ MINŐSÍTÉSEK SZÍNVONALA

A piaci zavarok megelőzése érdekében a hitelminősítő intézetek naptárat állítanak össze arról, hogy mikor fogják minősíteni az egyes tagállamokat. Felkérés nélkül maximum háromszor minősíthetik majd az egyes országokat. Kivételes esetekben és megfelelő indoklás mellett kérhető felmentés e szabály alól. A minősítéseket csak péntekenként, üzletzárás után, és minimum egy órával az uniós kereskedési helyek nyitása előtt lehet közzétenni. Továbbá a befektetők és a tagállamok tájékoztatást kapnak az egyes minősítések alapjául szolgáló tényekről és feltételezésekről, melynek köszönhetően érthetőbbé válnak a tagállamok hitelminősítései.

3. A HITELMINŐSÍTŐ INTÉZETEK JOBBAN FELELŐSSÉGRE VONHATÓK TEVÉKENYSÉGEIKÉRT

Az új szabályok következtében a hitelminősítők jobban felelősségre vonhatók tevékenységeikért, hiszen a minősítés nem egyszerű véleményformálás. Ezért a jövőben felelősségre vonható az a hitelminősítő, amely szándékosan vagy súlyos gondatlanságból megszegi a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendeletet, és ezzel befektetőt vagy kibocsátót károsít meg.

4. CSÖKKEN AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGEK LEHETŐSÉGE A KIBOCSÁTÓK ÚJ JAVADALMAZÁSI RENDSZERÉNEK KÖSZÖNHETŐEN

A **rendelet** csökkenti a hitelminősítő intézetek függőségét és segít kiküszöbölni az összeférhetetlenségeket azáltal, hogy bizonyos komplex pénzügyi eszközök esetében kötelező rotációt (újra-értékpapírosítást) ír elő. Korlátozások lépnek életbe a hitelminősítők részvénybirtoklásával kapcsolatban is. Az összeférhetetlenségek kockázatának minimalizálása érdekében az új szabályok előírják, hogy a hitelminősítők kötelesek nyilvánosságra hozni, ha az adott hitelminősítő egyik részvénytulajdonosa a tőke vagy szavazati jogok legalább 5%-át birtokolja az adott hitelminősítőben, és legalább 5%-os részesedéssel rendelkezik a minősített szervezetben is, továbbá megtiltják, hogy a hitelminősítő hitelminősítést végezzen, ha a hitelminősítő valamely részvénytulajdonosa a tőke vagy szavazati jogok legalább 10%-át birtokolja az adott hitelminősítőben, és a minősített szervezetben is legalább 10%-os részesedése.

A **diverzifikálás** és a hitelminősítések függetlenségének biztosítása érdekében a rendelet tiltja, hogy egy szervezet egyenlő több hitelminősítőben a tőke vagy a szavazati jogok legalább 5%-át birtokolja, kivéve, ha az érintett hitelminősítők ugyanahhoz a csoporthoz tartoznak (kölcsonös részvénytulajdon).

5. A MINŐSÍTÉSEK KÖZZÉTÉTELE EGY EURÓPAI HITELMINŐSÍTÉSI PLATFORMON

Minden hitelminősítést a 2015 júniusában megnyíló európai hitelminősítési platformon kell közzétenni. Ezáltal javulni fog az Európai Unióban bejegyzett és ott engedéllyel működő hitelminősítők által készített minősítések összehasonlíthatósága és átláthatósága. Következésképpen a befektetők is fel tudják mérni saját hitelkockázataikat, és a hitelminősítési piac is jobban diverzifikálódik.

A **csomag keretén belül** a Bizottság áttekinti majd a hitelminősítési piac helyzetét, és jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára arról, hogy megfelelően halad-e az államadósság felmérésére irányuló speciális európai rendszer kialakítása. A Bizottság 2016. december 31-ig köteles benyújtani egy jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy megfelelő-e, illetve megvalósítható-e egy független európai hitelminősítő intézet felállítása a tagállamok hitelképességének/államadósságának mérésére és/vagy egy alapítványi formában működő európai hitelminősítő létrehozása minden más hitelminősítési feladat végzésére.

Brüsszel, 2013. június 18.

[Az Európai Bizottság sajtóközleménye](#)

Az ESMA világossá teszi a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet kereteit

Az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA) közzétette a [hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet hatáskörére vonatkozó útmutatóját és ajánlásait](#). Az Útmutató tisztázza a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet hatáskörének egyes elemeit a bejegyzett hitelminősítők, a szektor határán működő piaci szereplők, valamint a nemzeti értékpapír-piaci szabályozók számára.

Az Útmutató a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet több olyan területére is kitér, amelyek az ESMA szerint magyarázatra szorulnak. E megállapításra az ESMA azon tapasztalatok alapján jutott, amelyeket a regisztrációs folyamat során a jelentkezők értékelése, valamint az Unió felügyeleti rendszerhatárainak érvényesítése során szerzett. Az érintett területek közé tartoznak a végrehajtási és hitelminősítési tevékenységek, a mentességek, a bejegyzett hitelminősítő intézetek EU-n kívül működő fiókvállalatai, valamint a közzétételi ajánlások.

Steven Maijoor, az ESMA elnöke kijelentette:

„Az Útmutató célja, hogy a piaci szereplők és a nyilvánosság számára világossá tegye, hogy mely tevékenységek esnek az ESMA hitelminősítési felügyelete alá, és igénylik az ESMA hozzájárulását, mert a közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, az új rendszer határmegsgyjén engedéllyel nem rendelkező szervezetek is működnek.

Emlékeztetni szeretném a piaci szereplőket, hogy a hitelminősítés az Európai Unióban engedélyhez kötött tevékenység, és a bejegyzés nélkül folytatott hitelminősítés a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet megszegésének minősül, ami szankciókat von maga után.

Az Útmutató hozzájárul a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet következetes alkalmazásához, és egyenlő esélyeket teremt valamennyi piaci szereplő számára, illetve védi a befektetőket.”

ÚTMUTATÓ ÉS AJÁNLÁSOK A HITELMINŐSÍTŐ INTÉZETEKRE VONATKOZÓ RENDELETTEL KAPCSOLATBAN

Az Útmutató segít értelmezni a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet hatáskörét az alábbi területeken:

- A hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet hatáskörének végrehajtása – Az ESMA intézkedni fog minden olyan hitelminősítő intézet ellen, amely regisztráció vagy jogosítvány nélkül bocsát ki, érvényesít vagy tesz közzé hitelminősítést a nyilvánosság számára, vagy előfizetés útján. A nemzeti értékpapír-piaci szabályozók kötelesek az ESMA-t folyamatosan tájékoztatni a szabályok betartatása érdekében;
- Bejegyzési kötelezettség – az Európai Unióban alapított hitelminősítő intézetek csak abban az esetben végezhetnek hitelminősítési tevékenységet, ha bejegyeztették magukat az ESMA-nál;
- Hitelminősítési vagy hitelképesség vizsgáló (credit scoring) tevékenységek – az Útmutató meghatározza a két tevékenység közötti határt. Hitelminősítéssel megfelelő szak-

Az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság közzétette 2012. évi éves jelentését. A dokumentum a következő linken érhető el: http://www.esma.europa.eu/system/files/esma_annual_report_2012_final_2.pdf

mai ismeretekkel, szaktudással és elemzési gyakorlattal rendelkező hitelminősítő elemzőt kell megbízni;

- Magánjellegű hitelminősítés – egy-egy ügyfél megrendelése alapján végzett egyedi, specifikus és dokumentált hitelminősítés; egy adott előfizetői körben terjesztett hitelminősítések nem számítanak magánjellegű hitelminősítésnek, ezért azokat csak bejegyzett intézetek végezhetik;
- Fiókvállalat alapítás bejegyzett hitelminősítő intézetek által az Európai Uniót kívül – a hitelminősítő intézetek

nem láthatnak el fontos működési funkciókat az Európai Unió területén kívül alapított fiókvállalataikon keresztül;

- Hitelképesség vizsgálata (Credit scores) – a magas szintű befektetői védelem érdekében az ESMA javasolja, hogy az EU-ban hitelképességet vizsgáló (credit scoring) cégek világosan és egyértelműen jelezzék, hogy vizsgálati eredményeik nem számítanak hitelminősítésnek a hitelminősítő intézetekre vonatkozó rendelet definíciója szerint.

[Az ESMA 2013. június 17-i sajtóközleménye](#)

Az ESMA és az EBA közzétették a referencia-kamatlábbal kapcsolatos végleges alapelveket

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) és az Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA) közzétették végleges jelentésüket, amelyben lefektetik az Európai Unióban érvényes referencia-kamatláb (benchmark) meghatározására vonatkozó alapelveket.

Az alapelvek célja a referencia-kamatláb meghatározása során tapasztalt anomáliák kiküszöbölése, illetve közös keretek létrehozása a folyamatot alkotó tevékenységeket végzők (a kamatláb használói, adminisztrátorai, kiszámítói, közzétevői és a szükséges adatok benyújtói) számára. Az alapelvek követése a referencia-kamatlábakra vonatkozó uniós jogszabályok kidolgozását is nagyban elősegíti.

Az ESMA és az EBA fontosnak tartják, hogy az elveket valamennyi piaci szereplő betartsa az eljárások erősítése, az átláthatóság biztosítása, továbbá az egyenlő feltételek megteremtése érdekében. Az elvek betartása a felügyeleti hatóságok számára is fontos azon felügyeleti gyakorlatoknál, ahol az releváns és lehetséges.

Az ESMA és az EBA 18 hónap, illetve a szükségesnek ítélt idő elteltével áttekintik az alapelvek alkalmazását, a közeljövőben pedig a lehetséges tranzakció-alapú alternatívák kidolgozására foglalkoznak összpontosítani.

Steven Maijoor, az ESMA elnöke kijelentette:

„A végleges alapelvek világosan meghatározzák az Európai Unióban a referencia-kamatláb meghatározásával foglalkozó szervezetek és felhasználók számára, hogy mit várunk el tőlük ilyen kritikus piaci tevékenység folytatása közben. Az alapelvek a kamatlábak meghatározásával járó nagyszabású munkát tükrözik. Elfogadásuk segít majd helyreállítani a pénzügyi benchmarkokba vetett bizalmat, és elindítja a jogszabályi változtatásokat.”

Andrea Enria, Az EBA elnöke így nyilatkozott:

„Az EBA és az ESMA úgy vélik, hogy ezek az alapelvek erős közbülső megoldást kínálnak a referencia-kamatláb meghatározói és használói számára, és biztosítják azt, hogy e fontos piaci mutatók átlátható és megbízható módon készüljenek. Folytatjuk azt a felülvizsgálatot, amelynek tárgya az Euribor ajánlások megvalósítása az Európai Bankszövetség által. Az eredményeket kellő időben közölni fogjuk.”

Az ESMA és az EBA összehangolták munkájukat az uniós, tagállami és nemzetközi szinten jelenleg folyó kezdeményezésekkel,

és igyekeztek az alapelveket az Értékpapír Bizottságok Nemzetközi Szervezete (IOSCO) által jelenleg fejlesztés alatt álló alapelvekhez igazítani.

A konzultációs folyamat során tett észrevételek nyomán módosultak az alapelvek az alábbi problémák kezelése érdekében:

- Folytonosság – egy további alapelv kidolgozására került sor a benchmarkok folytonosságának biztosítására, azaz vészhelyzeti intézkedések lépnek életbe, ha veszélybe kerül a referencia-kamatláb folytonossága; és
- Likviditási követelmények – a referencia-kamatláb kialakításához használt adatoknak pontosan és megbízhatóan kell mutatniuk a mutató alapjául szolgáló eszközöket vagy árakat, kamatokat vagy a benchmark által mért más értékeket, és egyenlő feltételek mellett kötött, figyelemmel kísérhető ügyleteken kell alapulniuk.

A REFERENCIA-KAMATLÁB MEGHATÁROZÁSI FOLYAMATÁRA VONATKOZÓ ALAPELVEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Az alapelvek általános keretet biztosítanak, amely a kamatmeghatározási folyamat minden szakaszát lefedi, ideértve az adatbenyújtást, a nyilvántartásba vételt, a kamatszámítást, kiadást, a referencia-kamatlábak használatát és a kamatlábak folytonosságát.

A referencia-kamatláb meghatározásának folyamatát legalább az alábbi alapelvekkel kell szabályozni annak érdekében, hogy fokozzuk a pénzügyi piacokba és piaci szereplőkbe vetett bizalmat, valamint garantáljuk a kamatláb-meghatározás folyamatának pontosságát és integritását:

A REFERENCIA-KAMATLÁB MEGHATÁROZÁSÁNAK ÁLTALÁNOS KERETEI

- Módszertan: dokumentálni kell a referencia-kamatláb kiszámításának módszereit, ideértve azokat a menet közben felmerülő információkat, amelyekkel meghatározzák és igazolják a számításokat, valamint rendszeresen ellenőrizni kell az adatok megbízhatóságát;
- Irányítási struktúra: a referencia-kamatláb meghatározását célzó folyamatot világos és független eljárásokkal kell

irányítani, a folyamattal kapcsolatos részletes információkat nyilvánosságra kell hozni az összeférhetlenségek elkerülése és kezelése érdekében, valamint a manipulációra, önkényes döntéshozatalra vagy ártorzításra való érzékenység korlátozása érdekében;

- Felügyelet és ellenőrzés: a referencia-kamatlába vetett bizalom erősödik megfelelő szabályozás és ellenőrzés esetén, valamint ha megfelelő szankciókat alkalmaznak helytelen magatartásért, a piaci visszaélésekre vonatkozó, most készülő uniós jogszabálynak megfelelően; és
- Átláthatóság: fontos, hogy a referencia-kamatláb átlátható és elérhető legyen a nyilvánosság számára, valamint tisztességes és nyílt hozzáférést biztosítson a kialakítását, működtetését, kiszámítását és közzétételét szabályozó szabályokhoz; közzé kell tenni azt, ha egy adott referencia-kamatlábát először (esetleg) csak bizonyos érdekeltekkel közölnek, mielőtt azokat nyilvánosságra hoznák.

A REFERENCIA-KAMATLÁB ADMINISZTRÁTORAIRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

- A referencia-kamatláb adminisztrátorának gondoskodnia kell arról, hogy biztos módszerek álljanak rendelkezésre a kamatláb kiszámításához. Az adminisztrátor köteles a műveleteket felügyelni, illetve gondoskodni arról, hogy a nyilvánosság megfelelően áttekinthető módon férjen hozzá a kamatlábra vonatkozó szabályokhoz.

A REFERENCIA-KAMATLÁB BENYÚJTÓIRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

- A referencia-kamatláb benyújtójának rendelkeznie kell olyan belső irányelvekkel, amelyek lefedik a benyújtási folyamatot, irányítást, a rendszereket, a képzést, a nyilvántartást, a megfelelőséget, a belső kontrollokat, az ellenőrzési és fegyelmi eljárásokat, ideértve a panaszkezelési és továbbítási folyamatokat.
- A referencia-kamatláb benyújtójának hatékony szervezeti és adminisztrációs rendszerrel kell rendelkeznie annak érdekében, hogy elkerülje az érdektükközést, illetve megakadályozza, hogy az hatással legyen a benyújtott benchmark adatokra.

A REFERENCIA-KAMATLÁB KISZÁMÍTÓJÁRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

- A referencia-kamatláb kiszámítójának gondoskodnia kell a kamatláb megfelelő kiszámításáról, illetve arról, hogy

a kamatláb kiszámítását megfelelő belső kontrollok szabályozzák.

A REFERENCIA-KAMATLÁB NYILVÁNOSSÁGRA HOZÓIRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

- A referencia-kamatláb nyilvánosságra hozójának gondoskodni kell a kiadásra elfogadott kamatláb megbízható nyilvánosságra hozataláról.

A REFERENCIA-KAMATLÁB HASZNÁLÓIRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

- A referencia-kamatláb használóinak rendszeresen értékelniük kell a pénzügyi termékekben vagy műveleteikben használt referencia-kamatlábakat, és ellenőrizniük kell, hogy azok megfelelőek, illetve alkalmasak-e a megcélzott piac számára. A kamatlábban észlelt bármely potenciális szabálytalanságot jelenteni kell a benchmark adminisztrátornak vagy szükség esetén az illetékes felügyeleti hatóságnak.

A REFERENCIA-KAMATLÁB FOLYTONOSSÁGÁRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

- A referencia-kamatláb meghatározási folyamatának valamennyi résztvevője, és ahol szükséges, használója komoly és hiteles vészhelyzeti intézkedéseket köteles fogantatni arra az esetre, ha veszélybe kerülne a referencia-kamatláb meghatározásának folytonossága, például a piaci likviditás megszűnése, műveleti hiba, adatbenyújtás, ügyletek vagy jegyzések elmaradása, vagy a benchmark elmaradása miatt.

A referencia-kamatláb keretfeltételeinek (számítási módszertanának és eljárásának) módosítását úgy kell véghezvinni, hogy azok csak a módosítással arányban, illetve a lehető legkisebb mértékben okozzanak fennakadást a meglévő, benchmark-alapú szerződésekben.

2013. június 6.

[Az ESMA és az EBA közzétették a referencia-kamatlábbal kapcsolatos végleges alapelveket](#)

Az EBA közzétette a felelős jelzáloghitelezéssel és a törlesztési nehézségekkel küzdő adósok kezelésével kapcsolatos helyes gyakorlatokat

Az Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA) két véleményt tett közzé a (i) felelős jelzáloghitelezéssel és (ii) a törlesztési nehézségekkel küzdő adósok kezelésével kapcsolatos helyes gyakorlatokról.

Mindkét vélemény az illetékes hatóságoknak szól, céljuk az egységes gyakorlat alkalmazásának elősegítése azzal a végső céllal, hogy fokozzák a fogyasztói védelmet, valamint hozzájáruljanak a pénzügyi rendszer stabilitásához, integritásához és eredményességéhez.

A KÉT VÉLEMÉNY FŐBB ELEMEI ÉS HATÁSKÖRE

Míg a jelzáloghitel minden bizonnyal a legnagyobb egyéni pénzügyi kötelezettségvállalás egy hitelfelvevő életében, a hitel folyósítása olyan kockázatokkal jár, amelyek hatással lehetnek a hitelfelvevőkre, a hitelezőkre, és általánosságban a pénzügyi

rendszer stabilitására. Ennek fényében fogadta el az EBA a helyes gyakorlatokról szóló két véleményt annak érdekében, hogy a jelzáloghitelezéssel és a törlesztési nehézségekkel küzdő hitelfelvevőkkel kapcsolatos kockázatokat a hitelintézetek megfelelően kezeljék, továbbá hogy hozzájáruljon a következetes gyakorlatok kialakításához az adott területen.

A felelős jelzáloghitelezésről szóló vélemény az alábbiakkal kapcsolatban határoz meg helyes gyakorlatokat:

- A jelzáloghitel igénylő által megadott információk ellenőrzése;
- Megfelelő adósságszolgálati fedezet;
- Megfelelő hitel-fedezet arányok; és
- Hitelezési és felügyeleti folyamatok.

A törlesztési nehézségekkel küzdő hitelfelvevők kezelésével kapcsolatos vélemény pedig az alábbiakkal kapcsolatban határoz meg helyes gyakorlatokat:

- Általános alapelvek;
- Irányelvek és eljárásrendek;
- A hitelfelvevő tájékoztatása és segítése; valamint
- Döntési folyamat.

A vélemények kiegészítik egymást, és tanácsot adnak a lakóingatlanokkal kapcsolatos hitelszerződésekre vonatkozó, előkészítés alatt álló uniós direktíva (más néven jelzáloghitelezési direktíva) rendelkezéseinek megvalósítására.

Az Európai Bankfelügyeleti Hatóság közzétette 2012. évi éves jelentését. A dokumentum a következő linken érhető el: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/233831/EBA+2012+Annual+Report.pdf/50e3883d-0392-4ace-8af9-789f289dde0b>

A két vélemény alapja az a felmérés, amelyet az EBA a felelős hitelezésre és a törlesztési nehézségekkel küzdő hitelfelvevők kezelésére vonatkozó nemzeti felügyeleti és általánosabb piaci gyakorlatokkal kapcsolatban végzett Unió-szerte. A felelős hitelezéssel kapcsolatos véleményben leírt helyes gyakorlatok a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) által a helyes lakossági jelzáloghitelezési gyakorlatokra vonatkozó alapelveken nyugszanak.

Mindkét vélemény a jelzáloghitelezésre vonatkozik. A szabályozási arbitrázs kockázatának minimalizálása érdekében a hatóságok meg fogják vizsgálni annak a lehetőségét, hogy hogyan lehetne e helyes gyakorlatokat a lehető legszélesebb körben kiterjeszteni más, nem jelzálogra épülő hitelkonstrukciókra is úgy, hogy ez ne ütközzön a vonatkozó felügyeleti felelősségi hatáskörrel.

2013. június 13.

[Az EBA közzétette a felelős jelzáloghitelezéssel és a törlesztési nehézségekkel küzdő adósok kezelésével kapcsolatos helyes gyakorlatokat](#)

Az EIOPA közzétette 2013 első félévére vonatkozó pénzügyi stabilitási jelentését

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-felügyeleti Hatóság (EIOPA) közzétette 2013 első félévére vonatkozó jelentését az Európai Gazdasági Térség (EGT) biztosítóinak és foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézményeinek pénzügyi stabilitásáról.

Az EIOPA megállapította, hogy a biztosítási és foglalkoztatói-nyugdíj szervezetek ki vannak téve a pénzügyi piacok zavaraihoz és az alacsony kamatlábakból eredő kockázatoknak, miután az EU pénzügyi stabilitását általánosságban is gyenge gazdasági alapok és kilátások fenyegetik.

Az életbiztosítási ágazatban a GDP alacsony növekedése és a magas munkanélküliség továbbra is kedvezőtlen hatással van a biztosítási díjbevételek emelkedésére, míg a nem-életágban a biztosítók jelentése szerint a díjbevételek növekedése elsősorban a kötelező biztosításvásárlásokból származik.

Az EIOPA felhívásával összhangban a biztosítók és felügyeleti szervek is reagálnak az tartósan alacsony kamatlábakkal kapcsolatos kockázatokra. Egyes biztosítótársaságoknál elmozdulás tapasztalható a rögzített és/vagy élethosszig garanciát nyújtó termékektől a kevésbé merev garanciák irányába az újrabefektetési kockázatok csökkentése érdekében. Más biztosítóknál stratégiai váltás figyelhető meg egyéb, nem garantált terméktípusok felé. A felügyeleti hatóságok továbbra is célirányosan azzal foglalkoznak, hogy azonosítsák az ágazat sebezhető pontjait és a megfelelő felügyeleti eszközöket.

A viszontbiztosítási piacon a biztosítók kockázatvállalási képessége továbbra is meghaladja a keresletet. A viszontbiztosítók az első félévben jó működési teljesítményt tudtak felmutatni az ágazatba beáramló tőke hatására, mivel a befektetők a volatilis piacok közül ezen a piacon keresnek biztos megtérülést. A természeti katasztrófákból származó veszteségek 2012-ben lényegesen alacsonyabbak voltak, mint 2011-ben és 2005-ben, amely a két legrosszabb év volt a viszontbiztosítók számára. 2013-ban a jelentés megírásáig a legköltségesebb európai esemény az olaszországi Emilia Romagna régióban bekövetkezett májusi földrengéssorozat volt. Több európai országban pedig az erős hóeséssel, széllel, jeges viszonyokkal és áradásokkal járó kemény tél okozott problémákat. A téli időjárás a becslések szerint körülbelül 1,4 milliárd euró veszteséget okozott. A közelmúlt pusztító európai árvizei nyomán is bizonyára magas veszteségeket kell majd elkönyvelni, de pontos becslések egyelőre nem állnak rendelkezésre.

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-felügyeleti Hatóság közzétette 2012. évi éves jelentését. A dokumentum a következő linken érhető el: https://eiopa.europa.eu/publications/annual-reports/index.html?no_cache=1&cid=5141&did=32225&sechash=b955f843

A foglalkoztatói-nyugdíj ágazatban folytatódott az elmozdulás a szolgáltatással meghatározott nyugdíjprogramok felől a hozzájárulással rögzített vagy vegyes nyugdíjprogramok felé. Ezt több tényező is indokolja, például az élettartam meghosszabbodása, a szabályozási változások, valamint egyes országokban a nyugdíjprogramokkal kapcsolatos adószabályok változásai.

Gabriel Bernardino, az EIOPA elnöke kijelentette: „Ez a *jelentés hangsúlyozza, hogy a jövőt illetően még mindig nagy a bizonytalanság, és kockázatkezelési szempontból sincs ok elégedettségre. A biztosítók és a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltatató intézmények komplex kockázatokkal*

szembesülnek a gyenge gazdasági környezet, az alacsony hozamok és az esetleges hirtelen pénzügyi piac fordulat miatt. Ezért lényeges, hogy a szolvencia követelmények meghatározása és azok felügyelete a kockázatok megfelelő figyelembevételével történjen, hogy a társaságok jobban tisztában legyenek kockázataikkal, felügyeleti szerveik pedig még idejében megakadályozzák a nem kívánt eseményeket.”

2013. június 12.

[Az EIOPA közzétette 2013 első félévére vonatkozó pénzügyi stabilitási jelentését](#)

Az EIOPA közzétette a hosszú távú garanciát nyújtó termékekről szóló hatástanulmányának eredményeit

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-felügyeleti Hatóság (EIOPA) közzétette a hosszú távú garanciát nyújtó termékekről szóló hatástanulmányának (Long-Term Guarantee Assessment - LTGA) technikai megállapításait.

Az EIOPA a felmérést a Trialógusban részt vevő felek (azaz az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az Európa Tanács) kérésére végezte el az Omnibus II irányelv véglegesítéséről szóló viták részeként. Az LTGA keretében a hosszú távú garanciákra vonatkozó – a megfelelő felügyeleti kezelést lehetővé tevő – intézkedéseket tesztelték, volatilis és rendkívüli piaci körülmények között.

Az EIOPA arra a következtetésre jutott, hogy a Szolvencia II programba illesztendő végleges hosszú távú garanciás csomagnak számos elvnek kell megfelelnie ahhoz, hogy biztosítsa a kötvénytulajdonosok magas szintű védelmét, valamint az eredményes felügyeleti folyamatot:

- Igazodás a Szolvencia II programhoz és a gazdasági mérleg fogalmához;
- Teljes körű konzisztencia és összehasonlíthatóság az egységes piac érdekében;
- A Szolvencia II három pillérének hatékony összekapcsolása (mennyiségi alap, minőségi előírások és fokozott beszámolási és közzétételi kötelezettség);
- Arányosság és egyszerűség;
- Az átmeneti problémák megfelelő kezelése.

A hatásfelmérés és a vázolt elvek alapján az EIOPA támogatja bizonyos intézkedések alkalmazását a vizsgált intézkedések közül: extrapoláció, „klasszikus” illeszkedési kiigazítás (Matching Adjustment), átmeneti intézkedések, valamint a megtérülési időszak (Recovery Period) meghosszabbítása kisebb módosításokkal a megfelelő kockázatkezeléshez szükséges ösztönzők biztosítása érdekében.

Az EIOPA azonban azt tanácsolja, hogy a direktívába ne kerüljön be az úgy nevezett bővített illeszkedési kiigazítás (Extended Matching Adjustment), mert az nem nyújtana kellő védelmet a kötvénytulajdonosok számára, és aránytalanul nehéz lenne a felügyelete. Ezen túlmenően az EIOPA a hatásfelmérés során úgy ítélte meg, hogy az anticiklikus prémium kedvezőtlenül hatna a pénzügyi stabilitásra egyrészt kialakítása, másrészt pedig amiatt, hogy károsan befolyásolná az általa generált szolvencia követelményeket a biztosítók számára.

Ezért az EIOPA a korábbi anticiklikus prémium helyett egy egyszerűbb, kiszámíthatóbb intézkedés, az úgy nevezett Volatility Balancer (Volatilitás kiegyensúlyozó eszköz) bevezetését tanácsolja, amely a rövid távú volatilitással, illetve annak tőkekövetelményre gyakorolt, nem szándékolt hatásával foglalkozna.

A szervezet azt is javasolja, hogy az intézkedéseknek a biztosítók szolvencia helyzetére gyakorolt hatását a szokásos közzétételi eljárás részeként hozzák nyilvánosságra.

Gabriel Bernardino, az EIOPA elnöke kijelentette: „*Biztosak vagyunk abban, hogy az LGTA felmérés eredményei, valamint az EIOPA javaslatai alapján az EU politikai intézményei tájékozott döntést hozhatnak a hosszú távú garanciákra vonatkozó intézkedésekről, valamint az Omnibus II végleges formájáról.*”

Hangsúlyozta: a biztosítási üzletág az ügyfelek felé tett ígéretekről szól. Mind a biztosítóknak, mind a felügyeleteknek az a feladata, hogy ezek az ígérek teljesüljenek, melynek valószínűségét a Szolvencia II növelni fogja. A Szolvencia II program erős keretet biztosít, ezért minél hamarabb meg kell azt valósítani. Később, a tapasztalatok alapján tökéletesíthetők a szabályok.

2013. június 14.

[Az EIOPA közzétette a hosszú távú garanciát nyújtó termékekről szóló hatástanulmányának eredményeit](#)

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

KÜLFÖLDI HÍREK

OMDII, L2 és L3.

Az ír elnökség a féléves programja alatt nem tervezett ülést az Omnibus II témakörben, tekintettel a hosszú távú garancia jogszabálytervezet, illetőleg hatásfelmérés (LTG Impact Assessment) munkálatokra.

Az LTG hatásfelmérés szoros menetrend szerint zajlott, a nemzeti felügyelet számára március 31-i határidővel kellett benyújtani a biztosítók az adatszolgáltatást (mennyiségi eredmények, kérdőív). Ennek feldolgozása áprilisban megtörtént, e nemzeti felügyeleti adatok alapján az EIOPA 2013. júniusban nyújtotta be jelentését az Impact Assessment eredményéről a Bizottságnak. A Bizottság július folyamán megkezdte az Impact Assessment áttekintését. Nem változott az az elképzelés, hogy a Trialógus (EP, COM, Council) várhatóan az év végéig hozza meg döntését az LTGA elemzésére támaszkodva, továbbá munkálatok folynak az Omnibus II. delegated acts és az ún. L2 végrehajtási rendelet szövegezésében is; előzetes várakozások szerint októberre készül el a szövegtervezet.

SZOLVENCIA 1,5: GUIDELINES ON SYSTEM OF GOVERNANCE, FORWARD LOOKING ASSESSMENT OF THE UNDERTAKING'S OWN RISKS (BASED ON THE ORSA PRINCIPLES); SUBMISSION OF INFORMATION TO NATIONAL COMPETENT AUTHORITIES, INTERNAL MODEL PRE-APPLICATION

A Szolvencia II bevezetésének elhúzódása miatt, az EIOPA által kezdeményezett „Guidelines on preparing for Solvency II” megjelentetésén – amely a Szolvencia II egyes elemeinek, a Szolvencia II rendszer bevezetését megelőző bevezetésére vonatkozik – folyamatosan dolgoznak az érintett nemzeti felügyeleti hatóságok. A márciusban konzultációra bocsátott ajánlástervezetekhez a javaslatok, észrevételek eljuttatásának határideje 2013. június 19-én lejárt.

Az ajánlástervezetek az alábbi linken érhetők el:

<https://eiopa.europa.eu/consultations/consultation-papers/index.html>

Az ajánlásokhoz jelentős mennyiségű kommentár, javaslat, észrevétel érkezett (a négy ajánláshoz együttvéve több ezer), amelyek feldolgozása, valamint ezzel párhuzamosan az ajánlások szövegének fordítása a nyári hónapokban zajlik. Szeptemberre kell elkészülnie az első tervezetnek, amely benyújtásra kerül a Board of Supervisors aktuális ülésére.

Az ajánlások munkálatának ütemterve változatlanul 2013. november 1-ét jelöli a megjelenés dátumaként.

BELFÖLDI HÍREK

SZOLVENCIA II IRÁNYÍTÁSI RENDSZERRE VONATKOZÓ FEJEZETEKKEK BŐVÜLT A BIZTOSÍTÁSI TÖRVÉNY

2013. június 14-én kihirdetésre került az egyes biztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXXVI. törvény, amely – egyéb módosítások mellett – a Bit.-et egy új, 2014. január 1-jén hatályba lépő új fejezettel egészítette ki. A biztosítók irányítási rendszerével kapcsolatos különös szabályokat tartalmazó III/A. fejezet azon biztosítókra lesz alkalmazandó, amelyek a Szolvencia II irányelv hatálya alá esnek, ugyanis a fejezet alkalmazási köre megegyezik az irányelvben meghatározott biztosítói körrel.

A módosítás a direktíva irányítási rendszerre vonatkozó rendelkezéseinek a magyar jogrendszerbe történő átültetését jelenti. A legjelentősebb változásokhoz az arányosság elvének bevezetése, új kötelezően létrehozandó feladatkörök meghatározása (kockázatkezelési, megfelelőségi feladatkörök), a saját kockázat- és szolvenciaértékelési rendszer bevezetése, továbbá a kockázatkezelésre, a belső kontrollrendszerre, a belső ellenőrzésre és a kiszervezésre vonatkozó belső szabályzatokkal kapcsolatos előírások sorolhatók.

Jelentősen módosul a kiszervezésre vonatkozó szabályozás is. 2014. január 1-jén hatályát veszti a Bit. 6. számú melléklete, és nevesített kiszervezési tilalom alá ekkortól már csak a kockázat elvállalása és a viszontbiztosítási szerződés megkötése fog tartozni, ezzel párhuzamosan azonban átvételre kerülnek a Szolvencia II irányelvből a kiszervezést kizáró általános okok (a biztosító biztosítási szerződésekből eredő kötelezettségeinek teljesítésének veszélyeztetése, a felügyeleti hatóság feladatteljesítésének akadályoztatása, az ügyfelek érdekeinek veszélyeztetése.)

SII KÖZÖS ADATSZOLGÁLTATÁSRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÜLÉS

A piaci szereplőkkel az SII közös jelentés táblákról folytatott nyilvános konzultáció fél éven át tartó észrevételezési szakasza befejeződött. A beérkezett észrevételek, javaslatok feldolgozása a Felügyeleten megtörtént. A felvetések közül több mint ötven – az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóügyi hatóság (EIOPA) előírásainak megfelelően – továbbításra került a megfelelő EIOPA fórumhoz, ahol a beérkezett tagországi kérdések megválaszolása folyik.

A Szolvencia II adatszolgáltatással kapcsolatos információk, közöttük a hazai biztosítók kérdései és azokra már érkezett válaszok a Felügyelet honlapján elérhetők a következő útvonalon:

http://www.pszaf.hu/intezmenyeknek/bal_menu/adatszolgáltatatas/adatszolgaltats_biztositok/2013/szolvenciaII.html

ORSA FELMÉRÉS

A Szolvencia II rendszer második pillérének alapvető eleme a saját kockázat- és szolvenciaértékelés (own risk and solvency assessment), azaz az ORSA. Az ORSA keretében a biztosítók az üzleti stratégia szerves részeként egyedi kockázataiknak, kockázati profiljuknak megfelelően rendszeresen értékelik átfogó szavatolótőke-megfelelési igényüket, és erről jelentést készítenek a Felügyelet számára.

A Felügyelet célul tűzte ki a piaci szereplők felkészülésének támogatását a Szolvencia II sikeres bevezetésének érdekében, így az ORSA (own risk and solvency assessment) esetében is, amelynek célja, hogy a biztosító, a saját kockázatainak, a kockázati profiljának megfelelő általános szavatolótőke-megfelelési igény felmérést végezzen, ami szerves részét képezi a kockázatkezelési rendszerének. Ehhez nyújt segítséget a 2013. március 22-én elindult ORSA felmérés, mely által a Felügyelet átfogó képet kap arról, hogy az intézmények hol tartanak az ORSA kialakításában. A felmérés tapasztalatai és a legjobbnak tartott gyakorlatok – a beküldő intézmény egyedi azonosítására nem alkalmas módon – meg fognak jelenni a Felügyelet ORSA ajánlásában, amely végső formáját az SII teljes körű bevezetések fogja megkapni. Azonban addig is figyelembe vételre kerülnek a felmérés eredményei a „Preparatory Guidelines on forward looking assessment of the undertaking’s own risks” ajánlás hazai adaptálásakor. A Felügyelet szándéka, hogy piaci konzultáció keretében megvitatja a szektor képviselőivel a legjobbnak tartott gyakorlatokat.

Az LTG HATÁSTANULMÁNY EURÓPAI SZINTŰ FEJLEMÉNYEI ÉS HAZAI EREDMÉNYEI

Az EIOPA 2013. június 14-én nyilvánosságra hozta az ún. hosszú távú garanciás termékeket is érintő hatásfelmérés európai szintű eredményeit (az EIOPA sajtóközleménye magyar nyelven a 27. oldalon olvasható), amelyet kísérőlevél keretében megküldött az Európai Parlament, az Európai Bizottság, valamint az Európai Tanács részére is. A levélben az EIOPA elnöke reményét fejezte ki, hogy az európai szintű hatásfelmérés eredményei hozzájárulnak majd az Omnibus II irányelv-tervezet mielőbbi véglegesítéséhez.

A hatásfelmérésről szóló jelentés megtalálható az EIOPA honlapján az alábbi linken:

<https://eiopa.europa.eu/consultations/qis/insurance/long-term-guarantees-assessment/index.html>

A Felügyelet a hatásfelmérés hazai eredményeiről 2013. június 27-én tartott tájékoztatót a biztosítási szakma képviselőinek.

Felügyeleti állásfoglalások

A Felügyelet az Alaptörvényből fakadó szabályozói feladatkörére tekintettel felelős szabályozó és jogalkalmazó szervként szükségesnek tartja, hogy a felügyelt intézmények, a pénzügyi szervezetek vagy a pénzügyi szektor valamely ágazatába belépni kívánó személyek részére a vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban orientáló jogértelmezéseket, azaz állásfoglalásokat adjon ki.

Felügyeleti állásfoglalás kiadására jellemzően jogszabályi rendelkezések értelmezése, vagy keretjellegű normatív rendelkezések tartalommal való feltöltése vonatkozásában kerül sor. A Felügyelet célja az állásfoglalások kiadásával az, hogy jogi normák által nem szabályozott kérdésekben, vagy többféleképpen értelmezhető, adott esetben egymásnak ellentmondó jogi szabályozás esetén saját álláspontját ismertesse.

A Felügyelet állásfoglalása nem tekinthető kötelező erejűnek, a benne foglaltaknak más hatóságra, bíróságra nézve nincs kötelező ereje.

A Felügyelethez érkező állásfoglalás iránti kérelmek kezeléséről részletes felvilágosítást a lenti [tájékoztatóban](#) olvashat.

A Felügyelet honlapján található keresőfelületen kezdeményezhető ún. szabad szavas, az állásfoglalások címe és tartalma szerinti szűrés, valamint szektor/típus szerinti bontásban is listázhatók az eltérő kategóriákban, témakörökben az egyes években kiadott állásfoglalások.

[Felügyeleti állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével keresse Binder István sajtószóvivőt a 489-9235-os telefonszámon, vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen. Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, regisztráljon a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu). Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

